BENDROJO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. rugsėjo 30 d.*

Byloje T-85/09

Yassin Abdullah Kadi, gyvenantis Džidoje (Saudo Arabija), atstovaujamas QC D. Anderson, baristerės M. Lester ir solisitoriaus G. Martin,

ieškovas,

prieš

Europos Komisiją, iš pradžių atstovaujamą P. Hetsch, P. Aalto ir F. Hoffmeister, vėliau Hetsch, Hoffmeister ir E. Paasivirta,

atsakovę,

* Proceso kalba: anglų.

palaikomą

Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos M. Bishop, E. Finnegan ir R. Szostak,

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues ir L. Butel,

ir

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos S. Behzadi-Spencer ir E. Jenkinson, padedamų baristerio D. Beard,

įstojusių į bylą šalių,

dėl 2008 m. lapkričio 28 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1190/2008, 101-ąjį kartą iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatančio tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams,

susijusiems su Osama bin Ladenu, „Al-Qaida“ tinklu ir Talibanu (OL L 322, p. 25), panaikinimo, kiek jis susijęs su ieškovu,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas N. J. Forwood (pranešėjas), teisėjai E. Moavero Milanesi ir J. Schwarcz,

kancleris E. Coulon,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. birželio 17 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas ir ginčo aplinkybės

1 Šio ginčo teisinis pagrindas ir aplinkybės išdėstyti 2008 m. rugsėjo 3 d. Teisingumo Teismo sprendime *Kadi ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją* (C-402/05 P ir C-415/05 P, Rink. p. I-6351, toliau – Teisingumo Teismo

sprendimas *Kadi*), priimtame išnagrinėjus apeliacinį skundą dėl 2005 m. rugsėjo 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kadi prieš Tarybą ir Komisiją* (T-315/01, Rink. p. II-3649, toliau – Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Kadi*), priimto išnagrinėjus ieškovo Yassin Abdullah Kadi pareikštą ieškinį dėl 2002 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 881/2002, nustatančio tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Osama bin Ladenu, „Al-Qaida“ tinklu ir Talibanu, ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą (OL L 139, p. 9; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 294), kiek jis susijęs su juo, panaikinimo, būtent jo 3–45 punktuose.

2 Šio sprendimo tikslams ginčo teisinį pagrindą ir aplinkybes galima reziumuoti, kaip nurodoma toliau.

Jungtinių Tautų Chartija ir EB sutartis

3 Jungtinių Tautų Chartija buvo pasirašyta San Franciske (Jungtinės Valstijos) 1945 m. birželio 26 d., baigiantis Antrajam pasauliniam karui. Jos preambulėje įtvirtintas Jungtinių Tautų tautų pasiryžimas išgelbėti būsimas kartas nuo karo rykštės, įtvirtinti tikėjimą pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir sudaryti sąlygas, kuriomis galėtų būti laikomasi teisingumo ir įsipareigojimų, numatytų tarptautinėse sutartyse bei kituose tarptautinės teisės šaltiniuose. Pagal jos 1 straipsnį, visų pirma, Jungtinių Tautų tikslas yra palaikyti tarptautinę taiką bei saugumą ir imtis veiksmingų kolektyvinių priemonių, siekiant užkirsti kelią grėsmei taikai ir ją pašalinti, taip pat ugdyti ir skatinti pagarbą visoms žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms.

4 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 1 dalį Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai (toliau – Saugumo Taryba) patikėta pagrindinė atsakomybė už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą. Pagal šios chartijos 25 straipsnį „Jungtinių Tautų (JTO) narės, remdamosi šia Chartija, sutinka paklusti Saugumo Tarybos nutarimams ir juos vykdyti“.

5 Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriuje nustatomi veiksmai, kurių reikia imtis, kai kyla grėsmė taikai, ji pažeidžiama ar įvykdomi agresijos aktai. Šio skyriaus pradžioje esančiame 39 straipsnyje nustatyta, kad Saugumo Taryba nustato grėsmės taikai, jos pažeidimo ar agresijos akto pavojų ir teikia rekomendacijas arba sprendžia, kokių reikia imtis priemonių pagal 41 ir 42 straipsnius siekiant palaikyti arba atkurti tarptautinę taiką bei saugumą. Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 41 straipsnį Saugumo Taryba gali nuspręsti, kokių priemonių, nesusijusių su ginkluotosios jėgos naudojimu, turi būti imamasi jos sprendimams vykdyti, taip pat gali pareikalauti, kad Jungtinių Tautų narės taikytų šias priemones.

6 Remiantis Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalimi, Saugumo Tarybos sprendimus dėl tarptautinės taikos bei saugumo palaikymo Jungtinių Tautų narės įgyvendina tiesiogiai, taip pat savo veiksmais per atitinkamas tarptautines institucijas, kurių narės jos yra.

7 Šios chartijos 103 straipsnyje įtvirtinta, kad, jeigu Jungtinių Tautų narių įsipareigojimai pagal šią Chartiją prieštarauja jų įsipareigojimams pagal kokį nors kitą tarptautinį susitarimą, jų įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę.

8 Pagal EB 307 straipsnio (po pakeitimo SESV 351 straipsnis) pirmą pastraipą „Sutarčių nuostatos neturi paveikti teisių ir pareigų, kylančių iš susitarimų, sudarytų iki 1958 m.

sausio 1 d. arba stojančioms valstybėms – iki įstojimo dienos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių“.

9 Pagal EB 297 straipsnį (po pakeitimo – SESV 347 straipsnis) „valstybės narės konsultuojasi viena su kita siekdamos prireikus veikti drauge, kad bendrosios rinkos veikimui nedarytų poveikio priemonės, kurių valstybei narei gali tekti imtis <...> siekiant vykdyti įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė taikai ir tarptautiniam saugumui palaikyti“.

Saugumo Tarybos veiksmai kovoje su tarptautiniu terorizmu

10 Nuo dešimtojo dešimtmečio pabaigos, o ypač po 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuolių Niujorke, Vašingtone ir Pensilvanijoje (Jungtinės Valstijos), Saugumo Taryba pasinaudojo savo įgaliojimais pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, kad bet kokiomis priemonėmis, nepažeisdama šios chartijos ir tarptautinės teisės, kovotų su teroristinių aktų keliama grėsme tarptautinei taikai ir saugumui.

11 Todėl 1999 m. spalio 15 d. Saugumo Taryba, atsakydama į išpuolius prieš JAV ambasadas Nairobyje (Kenija) ir Dar es Salame (Tanzanijoje), priėmė Rezoliuciją 1267 (1999), pagal kurios 4 dalies b punktą visoms valstybėms nurodoma įšaldyti Afganistano Talibano lėšas ir finansinius išteklius dėl jo paramos Osamai bin Ladenui.

12 Tos pačios rezoliucijos 6 punkte Saugumo Taryba nusprendė įsteigti Saugumo Tarybos komitetą, sudarytą iš visų jos narių, dar vadinamą „komitetas 1267“ (toliau – Sankcijų komitetas), atsakingą už tai, kad stebėtų, kaip valstybės įgyvendina šios rezoliucijos 4 dalyje nustatytas priemones.

13 2000 m. gruodžio 19 d. Saugumo Tarybos rezoliucija 1333 (2000) ši ribojančių, iš pradžių vien Talibanui skirtų priemonių sistema gerokai išplečiama ir susitiprinama. Jos 8 dalies c punkte nustatyta, kad visos valstybės privalo nedelsdamos įšaldyti lėšas ir kitus finansinius išteklius, priklausančius Osamai bin Ladenui bei Sankcijų komiteto nustatytiems su juo susijusiems asmenims ar organizacijoms, ir užtikrinti, kad jokios lėšos ar finansiniai ištekliai nebūtų naudojami Osamos bin Ladeno arba jo bendrininkų, įskaitant organizaciją „Al-Qaida“.

14 Po Rezoliucijos 1333 (2000) buvo priimta daug kitų Saugumo Tarybos rezoliucijų, kuriomis Osamai bin Ladenui, „Al-Qaidai“, Talibanui ir su jais susijusiems asmenims, grupėms, įmonėms ir organizacijoms skirtų ribojančių priemonių sistema buvo iš dalies keičiama, sugriežtinama ir atnaujinama, būtent: 2002 m. sausio 16 d. Rezoliucija 1390 (2002), 2003 m. sausio 17 d. Rezoliucija 1455 (2003), 2004 m. sausio 30 d. Rezoliucija 1526 (2004), 2005 m. liepos 29 d. Rezoliucija 1617 (2005), 2006 m. gruodžio 22 d. Rezoliucija 1735 (2006), 2008 m. birželio 30 d. Rezoliucija 1822 (2008) ir 2009 m. gruodžio 17 d. Rezoliucija 1904 (2009).Visos rezoliucijos buvo priimtos vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriumi ir jose numatyta pareiga visoms JTO valstybėms narėms įšaldyti bet kurio Sankcijų komiteto nustatyto su Osama bin Ladenu, „Al-Qaida“ arba Talibanu susijusio asmens arba organizacijos lėšas ir kitus ekonominius išteklius.

15 Be priežiūros, kaip valstybės įgyvendina ribojančias priemones, Sankcijų komitetas užsiima ir asmenų ir organizacijų, kurių lėšos ir kiti ekonominiai ištekliai turi būti įšaldyti vadovaujantis minėtomis Saugumo Tarybos rezoliucijomis, sąrašo (toliau – Sankcijų komiteto sąrašas) atnaujinimu. Valstybės gali Sankcijų komiteto prašyti

papildyti šį sąrašą. Sankcijų komitetas taip pat nagrinėja prašymus išbraukti pavardes iš šio sąrašo bei pagal Saugumo Tarybos rezoliuciją 1452 (2002) pateiktus prašymus neįšaldyti turto. Šiuo metu šios procedūros nustatytos, viena vertus, rezoliucijose 1735 (2006), 1822 (2008) ir 1904 (2009) ir, kita vertus, paties Sankcijų komiteto parengtose jo veiklą reglamentuojančiose gairėse.

16 Pagal Rezoliucijos 1735 (2006) 5 dalį, jei valstybės siūlo Sankcijų komitetui į jo sąrašą įtraukti vardus, jos privalo pateikti motyvų pareiškimą, kuris pagrindžiamajame dokumente kuo išsamiau paaiškina prašymo įtraukti vardą į sąrašą motyvus, įskaitant: i) visus įrodymus, leidžiančius tiksliai nustatyti, kad asmuo ar organizacija tenkina nustatytus kriterijus; ii) įrodymų pobūdį; ir iii) visus įrodymus ar pagrindžiančius dokumentus. Pagal šios rezoliucijos 6 dalį valstybės, pateikdamos prašymą įtraukti vardą į sąrašą, turi nurodyti pagrindžiančio dokumento dalis, kurios gali būti atskleistos asmeniui ar organizacijai, kurių vardus prašoma įtraukti į Sankcijų komiteto sąrašą, ir tas, kurios gali būti atskleistos prašymą atskleisti pateikusioms valstybėms.

17 Vykdydama prisiimtą įsipareigojimą užtikrinti, kad bus nustatytos teisingos ir aiškios asmenų ir organizacijų įtraukimo į Sankcijų komiteto sąrašą ir išbraukimo iš šio sąrašo bei išimčių dėl humanitarinių priežasčių taikymo procedūros, 2006 m. gruodžio 19 d. Saugumo Taryba be kita ko priėmė Rezoliuciją 1730 (2006), kurioje nurodė JTO generaliniam sekretoriatui sukurti Saugumo Tarybos sekretoriato organams paskirtų koordinavimo centrą, atsakingą už prašymų išbraukti iš sąrašo priėmimą ir kitų šios rezoliucijos priede aprašytų užduočių atlikimą (toliau – koordinavimo centras). Todėl norintys pateikti prašymą išbraukti iš sąrašo gali kreiptis per koordinavimo centrą Rezoliucijos 1730 (2006) ir jos priede aprašyta tvarka arba tarpininkaujant jų gyvenamosios vietos arba pilietybės valstybei. 2007 m. kovo 30 d. laišku (S/2007/178)

JTO Generalinis sekretorius pranešė Saugumo Tarybos pirmininkui, kad prašymų išbraukti iš sąrašo koordinavimo centras buvo įsteigtas.

18 Rezoliucijos 1822 (2008), galiojusios šiuo ieškiniu ginčijamo akto priėmimo metu, preambulėje Saugumo Taryba dar kartą patvirtino, kad visos terorizmo formos ir apraiškos yra rimčiausia grėsmė taikai ir saugumui; pakartojo, jog ji smerkia „Al-Qaida“ tinklą, Osamą bin Ladeną, Talibaną ir kitus su jais susijusius asmenis, grupes, įmones ir organizacijas; pažymėjo, kad terorizmas gali būti nugalėtas tik vadovaujantis nuosekliu ir bendru požiūriu, pagrįstu visų valstybių ir tarptautinių bei regioninių organizacijų aktyviu dalyvavimu ir bendradarbiavimu; pabrėžė būtinybę griežtai įgyvendinti šios rezoliucijos 1 punkte nustatytas ribojančias priemones, tačiau taip pat pastebėjo sunkumus, su kuriais susiduriama įgyvendinant šias priemones, atsižvelgdama į valstybių ir Sankcijų komiteto dedamas pastangas, kad būtų užtikrinta, jog suinteresuotųjų asmenų įtraukimas į Sankcijų komiteto sąrašą ir išbraukimas iš jo būtų atliekami pagal teisingą ir aiškią procedūrą, ir teigiamai vertindama koordinavimo centro įsteigimą. Šioje preambulėje dar kartą pažymima, kad aptariamos priemonės yra prevencinės ir nepatenka į valstybių baudžiamosios teisės taisykles.

19 Rezoliucijos 1822 (2008) 1 dalyje numatyta palikti galioti ankstesnėse rezoliucijose 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002) nustatytas ribojančias priemones. Šios rezoliucijos 8 dalyje dar kartą pabrėžiama visų valstybių pareiga įgyvendinti 1 dalyje numatytas priemones ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi, bei visos valstybės kviečiamos labiau dėl to pasistengti. Šios rezoliucijos 9–18, 19–23 ir 24–26 dalys atitinkamai susijusios su įtraukimu į Sankcijų komiteto sąrašą, išbraukimu iš jo ir šio sąrašo peržiūrėjimu ir atnaujinimu.

20 Dėl įtraukimo į sąrašą procedūros Saugumo Taryba Rezoliucijos 1822 (2008) 12 dalyje dar kartą patvirtina, jog, kai valstybės siūlo Sankcijų komitetui įtraukti į sąrašus vardus, jos turi, vadovaudamosi Rezoliucijos 1735 (2006) 5 dalimi, pateikti išsamius motyvus, ir, be kita ko, nusprendžia, kad dėl kiekvieno prašymo įtraukti vardą į sąrašą valstybės turi nurodyti atitinkamas pagrindžiančio dokumento dalis, kurios gali būti atskleistos visų pirma tam, kad Sankcijų komitetas galėtų paruošti 13 dalyje aprašytą santrauką arba kad įspėtų arba praneštų asmeniui ar organizacijai, kurių vardai įtraukiami į sąrašą. Konkrečiai šios rezoliucijos 13 dalyje numatyta, viena vertus, kad kai Sankcijų komitetas į savo sąrašą įtraukia vardą, pasitaręs su valstybėmis, pateikusiomis prašymą įtraukti vardą į sąrašą, savo interneto svetainėje jis paskelbia „įtraukimo į sąrašą motyvų santrauką“ ir, kita vertus, kad šis komitetas, pasitaręs su atitinkamus prašymus įtraukti į sąrašus pateikusiomis valstybėmis, pasistengia savo interneto svetainėje paskelbti vardų „įtraukimo į sąrašą motyvų santrauką“ dar iki pačios rezoliucijos priėmimo. Šios rezoliucijos 17 dalyje reikalaujama, kad susijusios valstybės, nepažeisdamos savo įstatymų ir vidaus praktikos, imtųsi visų įmanomų priemonių, kad reikiamu laiku įspėtų susijusį asmenį ar organizaciją arba jiems praneštų apie jų vardų įtraukimą į Sankcijų komiteto sąrašą ir kad prie šio pranešimo pridėtų galimos atskleisti motyvuojamojo dokumento dalies kopiją, Sankcijų komiteto interneto svetainėje pateikiamą informaciją apie įtraukimo motyvus, įtraukimo į sąrašą pagal susijusias rezoliucijas pasekmių paaiškinimą, Sankcijų komiteto atliekamo prašymų išbraukti vardus iš sąrašo nagrinėjimo tvarką ir galimybes netaikyti priemones.

21 Dėl išbraukimo iš sąrašo procedūros Rezoliucijos 1822 (2008) 19 dalyje numatyta, kad į Sankcijų komiteto sąrašą įtraukti asmenys, grupės, įmonės ir organizacijos turi teisę tiesiogiai koordinavimo centrui pateikti prašymą juos iš jo išbraukti. Pagal šios rezoliucijos 21 dalį Sankcijų komitetas yra įpareigotas vadovaudamasis savo gairėmis išnagrinėti prašymus iš savo sąrašo išbraukti „Al-Qaidos“ arba Talibano narių arba „Al-Qaidos“, Osamos bin Ladeno arba Talibano bendrininkų vardus, jei jie nebetenkina susijusiose rezoliucijose nustatytų kriterijų.

22 Rezoliucijos 1904 (2009) preambulėje pabrėžiama sankcijų, kaip Jungtinių Tautų Chartijoje numatyto instrumento tarptautinei taikai ir saugumui palaikyti ir atkurti, svarba, taip pat būtinybė griežtai įgyvendinti šios rezoliucijos 1 punkte numatytas priemones. Joje pažymima, kad Saugumo Taryba pastebi teisinius ir kitus sunkumus, su kuriais susiduriama įgyvendinant valstybių vadovaujantis 1 dalimi priimtas priemones, džiaugiasi patobulintomis Sankcijų komiteto procedūromis ir pareiškia apie ketinimą tęsti veiklą, kad šios procedūros taptų teisingos ir skaidrios.

23 Rezoliucijos 1904 (2009) 1 dalyje numatyta palikti galioti ribojančias priemones, kurios jau buvo nustatytos rezoliucijose 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002). Šios rezoliucijos 8–19, 20–27 ir 28–32 dalys atitinkamai susijusios su įtraukimo į Sankcijų komiteto sąrašą, išbraukimo iš šio sąrašo ir jo peržiūrėjimo ir atnaujinimo procedūromis.

24 Dėl įtraukimo procedūros Saugumo Taryba Rezoliucijos 1904 (2009) 11 dalyje dar kartą patvirtina, jog, kai valstybės siūlo Sankcijų komitetui įtraukti į sąrašą vardus, jos turi, vadovaudamosi Rezoliucijos 1735 (2006) 5 dalimi ir Rezoliucijos 1822 (2008) 12 dalimi, pateikti išsamų motyvų pareiškimą, ir nusprendžia, kad, jei prašoma, motyvų pareiškimas galės būti atskleistas, išskyrus tas dalis, kurios valstybių narių sprendimu bus įslaptintos, ir jais bus galima pasinaudoti rengiant 14 dalyje aprašytą įtraukimo į sąrašą motyvų santrauką.

25 Dėl išbraukimo iš sąrašo procedūros, kaip pažymėta Rezoliucijos 1904 (2009) 20 dalyje, Saugumo Taryba nusprendžia, jog nagrinėti prašymus išbraukti iš Sankcijų komiteto sąrašo jai padės „ombudsmeno biuras“, iš pradžių įsteigtas 18 mėnesių laikotarpiui nuo šios rezoliucijos priėmimo datos; prašo JTO Generalinio sekretoriaus, pasitarus su Sankcijų komitetu, paskirti į ombudsmeno pareigas, kurio įgaliojimai nustatyti minėtos rezoliucijos II priede, žymų, nepriekaištingos reputacijos asmenį,

pagarsėjusį savo nešališkumu ir sąžiningumu ir turintį aukštą kvalifikaciją ir patirties susijusiose srityse (teisė, žmogaus teisės, kova su terorizmu, sankcijos ir kt.) ir, be to, nusprendžia, kad ombudsmenas savo funkcijas turės vykdyti visiškai nepriklausomai ir nešališkai ir nesistengs gauti bei negaus nurodymų iš jokios vyriausybės. Kaip nurodyta šios rezoliucijos 21 dalyje, Saugumo Taryba nusprendžia, kad paskyrus ombudsmeną jo biuras, vadovaudamasis šios rezoliucijos II priede nustatyta tvarka, priiminės asmenų ir organizacijų prašymus juos išbraukti iš Sankcijų komiteto sąrašo, o koordinavimo centras šių prašymų nebenagrinės. Šios rezoliucijos 22 dalyje numatyta, kad Sankcijų komitetas įgaliojamas tęsti pagal savo gaires nagrinėti prašymus išbraukti iš sąrašo. Šios rezoliucijos 25 dalyje Saugumo Taryba skatina Sankcijų komitetą nagrinėjant prašymus išbraukti iš sąrašo tinkamai atsižvelgti į pasiūliusių įtraukti į sąrašą ir gyvenamosios vietos, pilietybės arba įsisteigimo vietos valstybių nuomonę ir prašo Sankcijų komiteto narių stengtis kuo labiau motyvuoti prašymų išbraukti iš sąrašo atmetimą.

26 Rezoliucijos 1904 (2009) II priede nustatomos ombudsmenui patikėtos užduotys, kurias jis atlieka pagal šios rezoliucijos 20 dalį gavęs prašymą išbraukti iš sąrašo. Šios užduotys skirstomos į informacijos rinkimo iš susijusių valstybių etapą ir derinimo etapą, per kurį gali būti pradėta diskusija su prašymą pateikusiu asmeniu. Po šių dviejų etapų ombudsmenas parengia „išsamią ataskaitą“ ir ją pateikia Sankcijų komitetui. Tada šis dalyvaujant ombudsmenui nagrinėja prašymą išbraukti iš sąrašo ir nusprendžia, ar su juo sutinka.

27 2010 m. birželio 7 d. JTO Generalinio sekretoriaus atstovas spaudai paskelbė, kad JTO Generalinis sekretorius paskyrė ombudsmene Kanados teisėją Tarptautiniame baudžiamajame tribunole buvusiajai Jugoslavijai Kimberly Prost.

28 Kadangi Taryboje posėdžiavusios Europos Sąjungos valstybės narės įvairiose bendrose pozicijose užsienio ir saugumo politikos srityje (BUSP) manė, kad minėtoms Saugumo Tarybos rezoliucijoms įgyvendinti būtini Europos bendrijos veiksmai, Taryba vieną po kito priėmė 2000 m. vasario 14 d. Reglamentą (EB) dėl skrydžių uždraudimo ir lėšų bei kitų finansinių išteklių įšaldymo Afganistano Talibano atžvilgiu (OL L 43, p. 1), 2001 m. kovo 6 d. Reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą bei panaikinantį Reglamentą Nr. 337/2000 (OL L 67, p. 1), ir Reglamentą Nr. 881/2002.

29 Pastaruosiuose dviejuose reglamentuose pirmiausia nurodoma įšaldyti Sankcijų komiteto nustatytų ir šių reglamentų I priede įvardytų asmenų, grupių ir organizacijų lėšas ir kitus ekonominius išteklius. Europos Komisija įgaliota iš dalies pakeisti ar papildyti šį priedą vadovaudamasi Saugumo Tarybos arba Sankcijų komiteto sprendimais. Po to, kai Teisingumo Teismas priėmė sprendimą *Kadi*, ši procedūra buvo peržiūrėta ir buvo priimtas 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2009, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 881/2002 (OL L 346, p. 42).

30 2001 m. spalio 17 d. Sankcijų komitetas paskelbė savo sąrašo priedą, kuriame buvo nurodyta ieškovo, kaip su Osama bin Ladenu susijusio asmens, pavardė.

31 2001 m. spalio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2060/2001, trečią kartą iš dalies keičiančiu Reglamentą Nr. 467/2001 (OL L 277, p. 25), šio reglamento I priedas buvo papildytas ieškovo ir kitomis pavardėmis. Po to, priimant Reglamentą Nr. 881/2002, ieškovo pavardė buvo įtraukta į jo I priedą.

32 Be anksčiau aprašytos sankcijų sistemos, apimančios vien asmenis ir organizacijas, kuriuos Sankcijų komitetas nurodo kaip susijusius su Osama bin Ladenu, „Al-Qaidos“ organizacija ir Talibanu, egzistuoja platesnė sankcijų sistema, numatyta kaip atsakas į 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristinius išpuolius priimtoje 2001 m. rugsėjo 28 d. Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1373 (2001), nustatančioje plataus diapazono kovos su terorizmu, ypač kovos su terorizmo finansavimu, strategijas.

33 Šios rezoliucijos 1 dalies c punkte numatyta, kad visos valstybės asmenims, kurie padaro ar kėsinasi padaryti teroristinius aktus, dalyvauja tokiuose aktuose ar padeda juos įvykdyti, šiems asmenims priklausančioms arba jų valdomoms grupėms ir įmonėms arba asmenims ir grupėms ar organizacijoms, kurios veikia tokių asmenų ar grupių ir organizacijų vardu arba jų liepimu, nedelsdamos taiko lėšų ir kito finansinio turto įšaldymą. Tačiau šių asmenų ar organizacijų nustatymas paliktas valstybių nuožiūrai.

34 Manydama, kad siekiant įgyvendinti šią Saugumo Tarybos rezoliuciją Bendrijai buvo būtina imtis veiksmų, Taryba priėmė 2001 m. gruodžio 27 d. Bendrąją poziciją 2001/931/BUSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu (OL L 344, p. 90; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 217) ir 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu (OL L 344, p. 70; klaidų ištaisymas OL L 52, 2010, p. 58; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 207).

35 Šiuose aktuose pirmiausia nurodoma taikyti lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymą su terorizmo aktais susijusiems asmenims, grupėms ir organizacijoms, kuriuos pati Taryba nustatė ir įtraukė į priede pateikiamą sąrašą, kuris yra reguliariai peržiūrimas, remdamasi tikslia informacija arba bylos medžiaga, rodančia, kad kompetentinga institucija, dažniausiai teismas, dėl atitinkamų asmenų, grupių ir organizacijų yra priėmusi sprendimą, nepaisant to, ar jis susijęs su pavedimu, remiantis rimtais ir patikimais įrodymais ar įkalčiais, pradėti tyrimus ar baudžiamąjį persekiojimą dėl teroristinio akto, pasikėsinimo padaryti, dalyvauti ar padėti darant tokią veiką, ar su tokių veiksmų pasmerkimu.

36 Pagal 2010 m. sausio 27 d. *United Kingdom Supreme Court* (Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas) sprendimą *Her Majesty's Treasury (Respondent) prieš Mohammed Jabar Ahmed and Others (Appellants), Her Majesty's Treasury (Respondent) prieš Mohammed al-Ghabra (Appellant) and R (on the application of Hani El Sayed Sabaei Youssef) (Respondent) prieš Her Majesty's Treasury (Appellant)* [2010] UKSC 2 (toliau – *UK Supreme Court* sprendimas *Ahmed ir kiti*, 22 punktas), iš Sąjungos valstybių narių ataskaitų Sankcijų komitetui matyti, kad 11 iš 27 valstybių narių remiasi vien Reglamentu Nr. 881/2002, kad įgyvendintų įsipareigojimus pagal Rezoliuciją 1333 (2000). 16 kitų valstybių narių papildomai priėmė teisines priemones, kuriomis siekiama tiesiogiai įgyvendinti minėtą rezoliuciją vidaus teisėje; vadinasi, jos galioja kartu su Reglamentu Nr. 881/2002.

Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo sprendimai *Kadi*

37 2001 m. gruodžio 18 d. ieškovas kreipėsi į Pirmosios instancijos teismą su ieškiniu dėl Reglamento Nr. 467/2001 bei Reglamento Nr. 2062/2001 panaikinimo, kiek šie aktai buvo su juo susiję, būtent todėl, kad jie pažeidė ieškovo teisę būti išklausytam bei teisę į veiksmingą teisminę apsaugą bei todėl, kad jais buvo neproporcingai pažeista

jo nuosavybės teisė. Vėliau ieškinys buvo pakeistas taip, kad juo buvo siekiama panaikinti Reglamentą Nr. 881/2002, kiek jis buvo susijęs su ieškovu.

38 Pirmosios instancijos teismas 2005 m. rugsėjo 21 d. priimtu Sprendimu *Kadi* šį ieškinį atmetė. Pirmosios instancijos teismas pirmiausia nusprendė, kad iš santykius tarp Jungtinių Tautų tarptautinės teisinės sistemos ir Bendrijos teisinės sistemos reglamentuojančių principų aišku, jog Reglamento Nr. 881/2002, kai juo siekiama įgyvendinti pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtą Saugumo Tarybos rezoliuciją, kuri šiuo klausimu nesuteikia jokios pasirinkimo laisvės, vidinis teisėtumas teismo gali būti tikrinamas tik jo suderinamumo su *jus cogens* normomis atžvilgiu, taigi, išskyrus šią išimtį, jam taikomas imunitetas nuo jurisdikcijos (taip pat žr. 2009 m. gruodžio 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hassan ir Ayadi prieš Tarybą ir Komisiją*, C-399/06 P ir C-403/06 P, Rink. p. I-11393, toliau – Teisingumo Teismo sprendimas *Hassan*, 69 punktą).

39 Taigi Pirmosios instancijos teismas Sprendime *Kadi* nusprendė, kad Reglamento Nr. 881/2002 teisėtumą, įskaitant, kiek tai susiję su ieškovo nurodytais pagrindais dėl jo pagrindinių teisių pažeidimo, galima nagrinėti tik atsižvelgiant į *jus cogens* normas, suprantamas kaip tarptautinė viešoji tvarka, kuri privaloma visiems tarptautinės teisės subjektams, įskaitant JTO įstaigas, ir nuo kurios neįmanoma nukrypti (taip pat žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Hassan* 70 punktą).

40 Teisingumo Teismas 2008 m. rugsėjo 3 d. paskelbtame Sprendime *Kadi* panaikino Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Kadi* ir Reglamentą Nr. 881/2002, kiek jis buvo susijęs su ieškovu.

41 Nepaisant Jungtinių Tautų Chartijos 25 ir 103 straipsnių bei EB 297 ir 307 straipsnių ir, kaip Teisingumo Teismas pažymėjo Sprendimo *Kadi* 293 punkte, kad Jungtinių Tautų kontekste prisiimtų įsipareigojimų laikymasis yra svarbus Bendrijai įgyvendinant pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas, šio sprendimo 316 punkte Teisingumo Teismas tvirtino, kad jo vykdoma bet kurio Bendrijos teisės akto galiojimo pagrindinių teisių atžvilgiu kontrolė turi būti laikoma iš EB sutarties, kaip autonominės teisinės sistemos, kurios negali pažeisti tarptautinė sutartis, – t. y., nagrinėjamu atveju, Jungtinių Tautų Chartija – išplaukiančios konstitucinės garantijos išraiška teisės bendrijoje.

42 Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 326 ir 327 punktuose taip pat nusprendė, kad šio sprendimo 38 ir 39 punktuose apibendrintame Pirmosios instancijos teismo teiginyje buvo padaryta teisės klaida. Teisingumo Teismo nuomone, pagal EB sutartimi jiems suteiktą kompetenciją Bendrijos teismai privalo užtikrinti iš principo visišką visų Bendrijos teisės aktų teisėtumo kontrolę pagrindinių teisių, kurios yra sudėtinė bendrųjų Bendrijos teisės principų dalis, atžvilgiu, įskaitant tokius Bendrijos aktus, kuriais, kaip Reglamentu Nr. 881/2002, siekiama įgyvendinti pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas (taip pat žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Hassan* 71 punktą).

43 Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 328 punkte iš to padarė išvadą, kad ieškovo skundų pagrindai šiuo klausimu yra pagrįsti, todėl Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Kadi* šiuo atžvilgiu reikia panaikinti.

44 Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 348 punkte, be kita ko, nusprendė, jog, kadangi Taryba ieškovui nepranešė informacijos, kuria grindžiamos jam pritaikytos ribojančios priemonės, ir nesuteikė galimybės susipažinti su šia informacija per protingą terminą pritaikius šias priemones, suinteresuotasis asmuo realiai negalėjo išsakyti savo

nuomonės šiuo klausimu. Todėl minėtame punkte Teisingumo Teismas pripažino, kad buvo pažeista ieškovo teisė į gynybą, pirmiausia teisė būti išklausytam.

45 Be to, Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 349 punkte nusprendė, kad nepranešus apie prieš jį surinktus įrodymus ir atsižvelgiant į minėto sprendimo 336 ir 337 punktuose jau minėtus ryšius tarp teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą, ieškovas taip pat negalėjo tinkamomis sąlygomis ginti savo teisių Bendrijos teisme šios informacijos atžvilgiu, taigi reikėjo pripažinti, kad buvo pažeista minėta teisė į veiksmingą teisminę apsaugą.

46 Galiausia, dėl ieškovo kaltinimų, kad pagal Reglamentą Nr. 881/2002 nustatytomis įšaldymo priemonėmis buvo pažeista jo teisė į nuosavybės apsaugą, Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 366 punkte nusprendė, kad šiuo reglamentu nustatomos ribojančios priemonės yra nuosavybės teisės apribojimas, kuris iš principo gali būti pateisinamas (taip pat žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Hassan* 91 punktą).

47 Tačiau to paties sprendimo 369 ir 370 punktuose Teisingumo Teismas pripažino, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis Reglamentas Nr. 881/2002 tiek, kiek jis susijęs su ieškovu, buvo priimtas šiam nepateikiant jokios garantijos, suteikiančios jam galimybę pateikti savo argumentus kompetentingoms institucijoms, nors, atsižvelgiant į jo atžvilgiu priimtų ribojančių priemonių bendrą apimtį ir realią trukmę, jo nuosavybės teisių apribojimas laikytinas žymiu, todėl šių priemonių taikymas jam yra nepateisinamas jo nuosavybės teisės apribojimas.

48 Teisingumo Teismas pagal EB 231 straipsnį paliko galioti Reglamento Nr. 881/2002 pasekmes ne ilgiau kaip tris mėnesius, kad Tarybai leistų ištaisyti nustatytus pažeidimus ir kartu tinkamai atsižvelgti į didelį aptariamų ribojančių priemonių poveikį ieškovo teisėms ir laisvėms. Šiuo klausimu jis pažymėjo, kad, viena vertus, šio reglamento, kiek jis susijęs su ieškovu, neatidėliotinas panaikinimas galėtų padaryti rimtos ir nepataisomos žalos ribojančių priemonių, kurios nustatytos šiuo reglamentu ir turi būti įgyvendinamos Bendrijos, veiksmingumui, ir, kita vertus, neatmestina, kad tokių priemonių taikymas ieškovui vis dėlto yra pateisinamas iš esmės (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 373–376 punktai).

Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo sprendimų Kadi pasekmės

49 2008 m. rugsėjo 8 d. laišku nuolatinis Prancūzijos atstovas prie JTO, veikdamas Sąjungos vardu, paprašė Sankcijų komiteto vadovaujantis Rezoliucijos 1822 (2008) 13 dalimi skubiai savo interneto svetainėje paskelbti motyvų, pagrindžiančių ieškovo įtraukimą į komiteto sąrašą, santrauką.

50 2008 m. spalio 21 d. laišku Sankcijų komiteto pirmininkas perdavė šią motyvų santrauką nuolatiniam Prancūzijos atstovui prie JTO ir leido ją pateikti ieškovui ir (arba) jo advokatams. Ši motyvų santrauka suformuluota šitaip:

„Asmuo Yasin Abdullah Ezzedine Qadi <...> tenkina (Sankcijų komiteto) nustatytas įtraukimo į sąrašą sąlygas, nes jis atliko šias veikas: a) finansavo, organizavo, padėjo, rengė ir vykdė veiksmus arba veiklą, susijusią su „Al-Qaidos“ tinklu, Osama bin

Ladenu arba Talibanu arba su bet kuria grupe, filialu ar kita forma arba disidentine grupe jų vardu, jų sąskaita arba jiems paremti; b) jiems tiekė, pardavė arba perdavė ginkluotę ir susijusią įrangą; c) verbavo jiems žmones; d) bet kuriuo kitu būdu rėmė jų atliekamus veiksmus ar veiklą (žr. Saugumo Tarybos rezoliucijos 1822 (2008) 2 dalį).

Y. A. E. Qadi pripažino, kad buvo *Muwafaq* fondo steigėjas ir vadovavo jo veiklai. *Muwafaq* fondo veiklai vadovavo *Makhtab al-Khidamat* (QE.M.12.01), Abdullah Azzam ir Osamos bin Ladeno (Usama Muhammed Awad Bin Laden) (QI.B.8.01) įkurta organizacija, „5Al-Qaidos“ pradininkė (QE.A.4.01). 2001 m. birželio pradžioje *Makhtab al-Khidamat* iširus ir ją perėmus „Al-Qaidai“, kelios jai priskirtinos nevyriausybinės organizacijos, pirmiausia *Muwafaq* fondas, taip pat prisijungė prie „Al-Qaidos“.

1992 m. Y. A. E. Qadi vadovavimą *Muwafaq* fondo Europos biurams patikėjo Shafiq Ben Mohamed Ben Mohamed Al-Ayadi (QI.A.25.01.). Dešimtojo dešimtmečio viduryje Al-Ayadi taip pat vadovavo *Muwafaq* fondo biurui Bosnijoje ir Hercegovinoje. Y. A. E. Qadi užverbavo Al-Ayadi pagal žymaus „Al-Qaidos“ finansininko Wa'el Hamza Abd al-Fatah Julaidan, kuris devintajame dešimtmetyje kovėsi Afganistane kartu su Osama bin Ladenu, rekomendaciją (QI.J.79.02.). Kai Al-Qadi jį skyrė *Muwafaq* fondo Europos padalinio vadovu, Al-Ayadi veikė pagal susitarimą su Osama bin Ladenu. Dešimtojo dešimtmečio pradžioje Al-Ayadi atvyko į Afganistaną kariniams apmokymams, po to kartu su kitais asmenimis nuvyko į Sudaną susitikti su Osama bin Ladenu, su kuriuo jie sudarė oficialų susitarimą dėl tunisiečių priėmimo ir apmokymo. Jie susitiko su Osama bin Ladenu antrą kartą ir gavo sutikimą, kad bin Ladeno sąjungininkai Bosnijoje ir Hercegovinoje priims iš Italijos atvykusius Tuniso kovotojus.

1995 m. *Al-Gama'at al Islamiyya* vadovas Talad Fuad Kasiem paskelbė, kad *Muwafaq* fondas suteikė logistikos ir finansinę paramą kovotojų kariniam daliniui Bosnijoje ir Hercegovinoje. Dešimtojo dešimtmečio viduryje *Muwafaq* fondas prisidėjo prie finansinės paramos šių kovotojų teroristinei veiklai bei ginklų iš Albanijos į Bosniją ir Hercogoviną prekybai. Šios veiklos finansavimo dalį užtikrino Osama bin Ladenas.

Y. A. E. Qadi taip pat buvo vienas iš pagrindinių Sarajeve įsteigto, tačiau šiuo metu nebeveikiančio *Depositna Banka*, kuriame Al-Ayadi taip pat atliko funkcijas ir atstovavo Y. A. E. Qadi interesams, akcininkų. Tikriausiai šiame banke vyko susitikimai, per kuriuos buvo rengiamasi išpuoliui prieš amerikiečių įstaigą Saudo Arabijoje.

Y. A. E. Qadi taip pat buvo kelių bendrovių, pervedusių ekstremistams lėšų arba skyrusių ekstremistus į postus, kuriuose šie galėjo kontroliuoti šių bendrovių lėšas, savininkas Albanijoje. Penkios Y. A. E. Qadi priklausančios bendrovės gavo lėšų, kurias joms pervedė bin Ladenas."

51 Vėliau ši motyvų santrauka vadovaujantis Rezoliucijos 1822 (2008) 13 dalimi taip pat buvo paskelbta Sankcijų komiteto interneto svetainėje.

52 2008 m. spalio 22 d. laišku nuolatinis Prancūzijos atstovas prie Sąjungos perdavė šią motyvų santrauką Komisijai, kad ši galėtų įvykdyti Teisingumo Teismo Sprendimą *Kadi*.

53 2008 m. spalio 22 d. Komisija ieškovui nusiuntė laišką, kuriame jį informavo, kad dėl Sankcijų komiteto pateiktoje prie šio laiško pridedamoje motyvų santraukoje nurodomų motyvų ji numato priimti teisės aktą, kuriame bus numatyta palikti jį įtrauktą į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą pagal jo 7 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką. Komisija pridūrė, kad šiuo laišku buvo siekiama suteikti ieškovui galimybę pateikti savo pastabas dėl santraukoje nurodytų motyvų ir pateikti Komisijai bet kurią informaciją, kurią jis manytų esančia reikšminga, kol ši priims savo galutinį sprendimą. Šiuo tikslu jam buvo nustatytas terminas iki 2008 m. lapkričio 10 d.

54 Prie šio laiško pridėta motyvų santrauka (toliau – motyvų santrauka) suformuluota taip pat kaip ir Sankcijų komiteto pateikta motyvų santrauka (žr. šio sprendimo 50 punktą).

55 2008 m. lapkričio 10 d. laišku ieškovas, atsakydamas Komisijai, pateikė savo pastabas. Visų pirma, jis

— prašė Komisijos pateikti įrodymus, patvirtinančius motyvų santraukoje nurodytus teiginius ir argumentus, bei susijusius Komisijos bylos dokumentus,

— prašė suteikti kitą galimybę pateikti savo pastabas dėl šių įrodymų, kai jis juos gaus,

— stengėsi pasitelkęs įrodymus atmesti motyvų santraukoje suformuluotus teiginius, nes manė galįs atsakyti į bendrai suformuluotus kaltinimus.

56 2008 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1190/2008, 101-ąjį kartą iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2002 (OL L 322, p. 25, toliau – ginčijamas reglamentas).

57 Ginčijamo reglamento preambulės 3–6 ir 8–9 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„3) Vykdydama Teisingumo Teismo sprendimą, Komisija Y. A. Kadi <...> pateikė [motyvų santrauką] ir suteikė [jam] galimybę pateikti pastabas dėl šių motyvų ir taip pareikšti savo nuomonę.

4) Komisija gavo Y. A. Kadi <...> pastabas ir jas išnagrinėjo.

5) Į [sankcijų komiteto] sudarytą asmenų, grupių ir organizacijų, kuriems turėtų būti taikomas lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas, sąrašą įtraukt[as] Y. A. Kadi <...>.

6) Atidžiai išnagrinėjusi 2008 m. lapkričio 10 d. rašte pateiktas Y. A. Kadi pastabas, taip pat atsižvelgusi į lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo prevencinį pobūdį, Komisija mano, kad Y. A. Kadi įtraukimas į sąrašą yra pagrįstas dėl jo sąsajų su „Al-Qaidos“ tinklu.

<...>

8) Dėl to Y. A. Kadi (...) turėtų būti įtrauktas į I priedą.

9) Šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2002 m. gegužės 30 d., atsižvelgiant į Reglamentu <...> Nr. 881/2002 nustatyto lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo prevencinį pobūdį bei tikslus ir į tai, kad reikia ginti teisėtus ekonominių operacijų vykdytojų, kurie kliovėsi (Teisingumo Teismo sprendimu *Kadi*) negaliojančiu pripažinto reglamento teisėtumu, interesus."

58 Pagal ginčijamo reglamento 1 straipsnį ir jo priedą Reglamento Nr. 881/2002 I priedas iš dalies keičiamas taip, kad antraštinė dalis „Fiziniai asmenys" papildoma šiuo įrašu:

„Yasin Abdullah Ezzedine Qadi (alias a) Kadi, Shaykh Yassin Abdullah, b) Kahdi, Yasin; c) Yasin Al-Qadi). Gimimo data: 1955 2 23. Gimimo vieta: Kairas, Egiptas. Pilietybė: Saudo Arabijos. Paso Nr. a) B 751550, b) E 976177 (išduotas 2004 3 6, galioja iki 2009 1 11). Kita informacija: Džida, Saudo Arabija"

59 Pagal ginčijamo reglamento 2 straipsnį jis įsigaliojo 2008 m. gruodžio 3 d. ir taikomas nuo 2002 m. gegužės 30 d.

60 2008 m. gruodžio 8 d. laišku Komisija atsakė į 2008 m. lapkričio 10 d. ieškovo pastabas ir nurodė, kad ji išnagrinėjo šias pastabas ir palygino motyvų santrauką ir ieškovo šiuo klausimu pateiktus argumentus. Konkrečiai ji nurodė, kad:

— perdavusi ieškovui motyvų santrauką ir paprašiusi jį pateikti savo pastabas ji įvykdė Teisingumo Teismo sprendimą *Kadi*,

— Teisingumo Teismo sprendime *Kadi* jai nebuvo nurodyta „pateikti papildomus įrodymus“, kurių prašo ieškovas,

— kadangi susijusiose Saugumo Tarybos rezoliucijose reikalaujama „prevencine tvarka“ įšaldyti turtą, o tai patvirtinama ir Finansinių veiksmų darbo grupės pinigų plovimo klausimais (FATF) „III specialiojoje rekomendacijoje dėl terorizmo finansavimo“, turto įšaldymas atsižvelgiant į reikalaujamą įrodymų lygį turi būti paremtas „teisingais motyvais arba pagrindu, leidžiančiu įtarti, kad nustatytas asmuo arba organizacija yra teroristai, finansuoja terorizmą arba teroristinę organizaciją“,

— ji turėjo teisę neatsižvelgti į ieškovo siekiant atmesti jam pateiktus kaltinimus pateiktus įrodymus, būtent, susijusius su jo baudžiamojo persekiojimo Šveicarijoje, Turkijoje ir Albanijoje nutraukimu, nes šie įrodymai buvo susiję su „baudžiamosiomis procedūromis“, kurių „reikalavimai įrodymų srityje skiriasi nuo (Sankcijų komiteto) taikomų prevencinių reikalavimų“.

61 Savo analizę Komisija baigė taip: „todėl, atidžiai išnagrinėjusi Jūsų 2008 m. lapkričio 10 d. laiške pateiktas pastabas, Komisija mano, kad Jūsų įtraukimas į sąrašą yra pagrįstas dėl Jūsų sąsajų su „Al-Qaidos“ tinklu; prie šio laiško pridedamas motyvų pareiškimas“. Taip pat Komisija pridėjo ginčijamo reglamento tekstą, nurodė galimybę ginčyti šį Reglamentą Bendrajame Teisme ir galiausia atkreipė ieškovo dėmesį į tai, kad susiję asmenys, grupės ir organizacijos gali bet kada Sankcijų komitetui pateikti prašymą juos išbraukti iš sąrašo ir nurodė naudingus kontaktinius duomenis ir interneto svetainės adresą, kur ieškovas galėjo gauti daugiau informacijos.

62 Prie 2008 m. gruodžio 8 d. Komisijos laiško pridėtas motyvų santraukai identiškas motyvų pareiškimas.

Procesas

63 Šiomis aplinkybėmis 2009 m. vasario 26 d. ieškovas Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje pateikė ieškinį.

64 Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai tą pačią dieną, ieškovas pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 76a straipsnį pateikė prašymą nagrinėti bylą pagreitinta tvarka. Išklausius Komisijos, šis prašymas buvo patenkintas 2009 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo (septintoji kolegija) sprendimu.

65 Komisija prie atsiliepimo į ieškinį pridėjo 2008 m. spalio 22 d. nuolatinio Prancūzijos atstovo prie Sąjungos laišką, lydėjusį Sankcijų komiteto pateiktą motyvų santrauką (žr. šio sprendimo 52 punktą), kurį pateikia kaip sudarantį dokumentų, kuriuos ji gavo iš Jungtinių Tautų ir kuriais pagrindė ginčijamą reglamentą, visumą.

66 Išklausęs šalių, 2009 m. gegužės 5 d. ir liepos 3 d. nutartimis Bendrojo Teismo septintosios kolegijos pirmininkas leido Europos Sąjungos Tarybai ir Prancūzijos Respublikai bei Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei įstoti į bylą Komisijos pusėje.

67 2009 m. lapkričio 18 d. kanceliarijai pateiktu raštu Komisija pateikė dokumentą, susijusį su tarp ieškovo ir JAV institucijų vykstančiu procesu Jungtinių Valstijų Kolumbijos apygardos teisme (*United States District Court for the District of Columbia*). Ieškovas ir Taryba dėl šio dokumento savo pastabas raštu pateikė 2009 m. gruodžio 10 d.

68 Išklausęs teisėjo pranešėjo pranešimo, Bendrasis teismas (septintoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

69 2010 m. birželio 10 d. raštu ieškovas pateikė *UK Supreme Court* sprendimo *Ahmed ir kiti* kopiją.

70 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus 2010 m. birželio 17 d. vykusiame posėdyje. Per posėdį ieškovas pateikė Sankcijų komitetui padedančią vykdyti įgaliojimus „pagal Rezoliuciją 1526 (2004) sudarytos analitinės paramos ir sankcijų stebėjimo grupės devintąją ataskaitą“, kurią Saugumo Tarybos

pirmininkas perdavė Sankcijų komiteto pirmininkui su 2009 m. gegužės 11 d. lydraščiu (dokumentas S/2009/245, toliau – Stebėjimo grupės devintoji ataskaita).

Šalių reikalavimai

71 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

— pagal Procedūros reglamento 64 straipsnį imtis proceso organizavimo priemonių, kuriomis siekiama, kad Komisija atskleistų visus dokumentus, susijusius su ginčijamo reglamento priėmimu,

— panaikinti ginčijamą reglamentą, kiek jis su juo susijęs,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

72 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

73 Komisija, be kita ko, mano, jog, kadangi ieškovas į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą buvo įtrauktas remiantis vien prie atsiliepimo į ieškinį pateiktais dokumentais, Bendrajam Teismui nebereikia prašyti jų pateikti taikant proceso organizavimo priemones.

74 Taryba, Prancūzijos Respublika ir Jungtinė Karalystė palaiko pirmąjį Komisijos reikalavimą.

Faktinės aplinkybės

75 Ieškovas yra Saudo Arabijos pilietis, verslininkas ir finansininkas, gimęs 1955 m. Jis pripažįsta, kad iki 1998 m., kai *Muwafaq* fondas nutraukė savo veiklą, buvo šio fondo, kuris jo apibūdinimu buvo Džersyje įsteigtas labdaros fondas, administratoriumi.

76 Ieškovo lėšos visoje Sąjungoje įšaldytos nuo 2001 m. spalio 20 d. iš pradžių vadovaujantis Reglamentu Nr. 2062/2001, priimtu po to, kai 2001 m. spalio 17 d. jis buvo įtrauktas į Sankcijų komiteto sąrašą (žr. šio sprendimo 30 ir 31 punktus), vėliau vadovaujantis Reglamentu Nr. 881/2002 ir galiausia vadovaujantis ginčijamu reglamentu, priimtu po to, kai Teisingumo Teismo Sprendimu *Kadi* buvo iš dalies panaikintas minėtas Reglamentas Nr. 881/2002.

77 Ieškovas teigia, kad jis niekada nebuvo įsipainiojęs į terorizmą ir niekada finansiškai ar kitu būdu nerėmė su Osama bin Ladenu ar kuo kitu susijusio terorizmo. Jis niekada niekur nebuvo teistas ir pripažintas kaltu dėl su terorizmu susijusio nusikaltimo.

78 Ieškovas priduria, kad į Sankcijų komiteto sąrašą jis buvo įtrauktas JAV prašymu, nes Jungtinės Tautos nešališkai neišnagrinėjo ir neįvertino JAV kaltinimų jo atžvilgiu. Nors dalis šių kaltinimų yra akivaizdžiai klaidingi, pavyzdžiui, kad ieškovas turi brolį arba kad jis yra Dossari klano narys. JAV institucijos taip pat rėmėsi kaltinimais, pateiktais tam tikruose spaudos straipsniuose, būtent žurnalisto Jack Kelley parašytu straipsniu JAV dienraščio *USA Today* 1999 m. spalio 29 d. numeryje, kuriame, be kita ko, nurodoma, kad Osama bin Ladenas naudojosi *Muwafaq* fondu kaip priedanga. Tačiau vėliau, po tyrimo 2004 m. balandžio 13 d. *USA Today* interneto svetainėje paskelbus atitaisomąjį straipsnį, patvirtinantį, jog J. Kelley „sukūrė kai kurias sensacingas naujienas“, o straipsnyje, kuriuo rėmėsi JAV institucijos, buvo kelios klaidos, J. Kelley buvo priverstas atsistatydinti.

Dėl teisės

Pirminės pastabos

79 Nurodęs nemažai pirminių pastabų dėl nagrinėjamu atveju taikytino teismo kontrolės lygio, ieškiniui pagrįsti ieškovas nurodo penkis pagrindus. Pirmasis susijęs su pakankamo teisinio pagrindo nebuvimu. Iš dviejų dalių sudarytas antrasis pagrindas susijęs su gynybos teisių ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu. Trečiasis susijęs su EB 253 straipsnyje numatytos motyvavimo pareigos pažeidimu. Ketvirtasis susijęs su akivaizdžia faktų vertinimo klaida. Galiausiai penktasis susijęs su proporcingumo principo pažeidimu.

80 Visų pirma, kaip visiškai teisingai mano visos šalys, reikia išnagrinėti klausimą dėl nagrinėjamu atveju taikytino teismo kontrolės lygio, o vėliau antrąjį ir penktąjį ieškinio pagrindus, kuriuose kartojami kaltinimai, kuriuos Teisingumo Teismas jau nagrinėjo savo Sprendime *Kadi*.

81 Dėl to nereikia taikyti proceso organizavimo priemonės, kurios prašė ieškovas. Iš tikrųjų nekyla ginčo, kad Komisija prie atsiliepimo į ieškinį pridėjo visus dokumentus, dėl kurių buvo priimtas ginčijamas reglamentas ir kuriuos būtų galima gauti taikant šią priemonę.

Dėl nagrinėjamu atveju taikytino teismo kontrolės lygio

Šalių argumentai

82 Visų pirma ieškovas mano esant „tinkama ir būtina“, kad nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas atliktų „išsamią ir griežtą“ kontrolę. Šiuo klausimu jis remiasi Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 281 ir 326 punktuose nurodytais principais ir nagrinėjant šią bylą generalinio advokato M. Poiares Maduro pateiktos išvados (Rink. p. I–6363) 45 punktu. Jis taip pat nurodo „išsamią“ kontrolę, kaip ją apibrėžia Bendrasis Teismas vertindamas pagal Reglamentą Nr. 2580/2001 priimtų Bendrijos lėšų įšaldymo priemonių teisėtumą 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran prieš Tarybą* (T-228/02, Rink. p. II-4665, toliau – Sprendimas *OMPI*, 154, 155 ir 159 punktai), 2008 m. spalio 23 d. Sprendime *People's Mojahedin Organization of Iran prieš Tarybą* (T-265/07, Rink. p. II-3019, toliau – Sprendimas

PMOI I, 141–143 punktai) ir 2008 m. gruodžio 4 d. Sprendime *People's Mojahedin Organization of Iran prieš Tarybą* (T-284/08, Rink. p. II-3487, toliau – Sprendimas *PMOI II*, 74 ir 75 punktai).

83 Antra, ieškovas mano, kad ypač įtikinami įrodymai nagrinėjamu atveju aptariamai lėšų įšaldymo priemonei pagrįsti reikalingi dėl šių priežasčių:

— šia griežta ir terminais arba dydžiu neapribota priemone labai pažeidžiamos jo pagrindinės teisės, o tai gali sukelti nepataisomų pasekmių (byloje, kurioje buvo priimtas Teisingumo Teismo sprendimas *Kadi,* pateiktos generalinio advokato M. Poiares Maduro išvados 47 punktas),

— ši priemonė yra sankcija, kaip objektyviai darytina išvada iš FATF aiškinamųjų raštų, kuriais remiasi Komisija, nes joje jis viešai įvardijamas kaip teroristas arba teroristų kovotojas,

— jo turtas įšaldytas nuo 2001 m., nors svarstydama, ar reikia jį palikti įšaldytą, Komisija turi atsižvelgti į „esamos arba būsimos grėsmės" buvimą, o ne tiesiog į „elgesį praeityje" (Sprendimo *PMOI I* 110 punktas).

84 Trečia, ieškovas mano, kad Bendrasis Teismas turi išnagrinėti ginčijamą reglamentą ypač atidžiai, nes šis buvo priimtas tariamai siekiant ištaisyti rimtus pagrindinių teisių pažeidimus, nustatytus Teisingumo Teismo sprendime *Kadi* (konkrečiai kalbant, 334, 358, 369 ir 370 punktai; taip pat žr. Sprendimo *PMOI I* 60–62 punktus).

85 Komisijos ir į bylą įstojusių vyriausybių nuomone, reikia siekti teisingos pusiausvyros tarp pagrindinės teisės į veiksmingą teisminę kontrolę, kurią turi asmuo, kurio lėšos įšaldomos vadovaujantis Bendrijos priemone, ir būtinybės kovoti su tarptautiniu terorizmu vadovaujantis Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtais privalomais sprendimais.

86 Šiuo klausimu Komisija siūlo skirti du teismo kontrolės lygius, atsižvelgiant į tai, ar nagrinėjama priemonė patenka į pačios Bendrijos įgaliojimus, apimančius vertinimus savo nuožiūra (Sprendimo *OMPI* 107 punktas).

87 Pirmasis vadinamos „ribotos“ kontrolės lygis buvo apibrėžtas Pirmosios instancijos teismo sprendimuose *OMPI* ir *PMOI* nagrinėjant Bendrąją poziciją 2001/931 ir Reglamentą Nr. 2580/2001. Ji apima tiek aptariamą lėšų įšaldymo priemonę pagrindžiančių faktų bei aplinkybių vertinimą, tiek įrodymų bei informacijos, kuriais pagrįstas šis įvertinimas, patikrinimą (Sprendimo *OMPI* 154 punktas), vis dėlto Bendrijos teismas negali pakeisti Bendrijos institucijų šios priemonės priėmimą pateisinančių įrodymų, faktų ir aplinkybių vertinimo (Sprendimo *OMPI* 159 punktas). Todėl jis turi apsiriboti patikrinimu, ar buvo laikytasi procedūros ir motyvavimo taisyklių, ar tikslios faktinės aplinkybės ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos ir piktnaudžiavimo įgaliojimais. Ši ribota kontrolė ypač taikytina vertinant argumentus, kuriais pagrįsta priemonė įšaldyti lėšas.

88 Priešingai ieškovo argumentams, šis pirmasis ribotos teismo kontrolės lygis negali būti taikomas tokioje byloje kaip ši, kurioje ginčijamas Bendrijos aktas, priimtas vadovaujantis valstybių narių 2002 m. gegužės 27 d. Bendrojoje pozicijoje 2002/402/BUSP dėl ribojančių priemonių prieš Osamą bin Ladeną, „Al-Qaidos“ organizacijos

ir Talibano narius bei su jais susijusius kitus asmenis, grupes, susivienijimus ir subjektus, panaikinančioje Bendrąsias pozicijas 96/746/BUSP, 1999/727/BUSP, 2001/154/BUSP ir 2001/771/BUSP (OL L 139, p. 4; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 292), vienbalsiai išreikšta valia kolektyviai Sankcijų komiteto įvardytiems asmenims ir organizacijoms taikyti individualias sankcijas, dėl kurių buvo tiesiogiai nuspręsta.

89 Komisija šiuo klausimu primena, kad Jungtinių Tautų kontekste prisiimtų įsipareigojimų laikymasis yra svarbus Bendrijai įgyvendinant pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 293 punktas). Darytina išvada, kad Bendrijos institucijos pagal EB sutartį privalo vykdyti Sankcijų komiteto sprendimus (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 296 punktas).

90 Vis dėlto Bendrijos teismai turėtų patikrinti, ar Bendrijos vykdomosios priemonės priėmimas yra suderinamas su EB sutarties konstituciniais principais, įskaitant ir pagrindines teises (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 298–314 punktai). Vadinasi, Jungtinių Tautų kontekstas Bendrijos teisės sistemoje nepateisina „bendrojo imuniteto nuo teismų jurisdikcijos“, nes Sankcijų komiteto patikrinimo procedūra nesuteikia teisminės apsaugos garantijų (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 322 punktas *in fine*, 326 ir 327 punktai).

91 Komisijos ir į bylą įstojusių vyriausybių nuomone, iki šiol bylose, kuriose buvo ginčijami Sankcijų komiteto priimtus sprendimus dėl sankcijų įgyvendinantys Bendrijos aktai, Teisingumo Teismo vykdoma kontrolė apėmė patikrinimą, ar susijusi Bendrijos institucija užtikrino procesines garantijas (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 336 ir 345–353 punktai). Atvirkščiai, Teisingumo Teismas dar nėra nusprendęs dėl motyvų, kuriais pagrįsta Bendrijos įgyvendinimo priemonė, teismo kontrolės lygio. Todėl Bendrajam Teismui pirmą kartą reikia apibrėžti teismo atliktinos kontrolės lygį,

ypatingą dėmesį atkreipiant į tarptautinį kontekstą, kuriame buvo priimtas ginčijamas reglamentas.

92 Šiuo klausimu Komisija pažymi kiekvienos JTO valstybės narės pareigą pagal Jungtinių Tautų Chartijos 2 straipsnio 5 dalį teikti šiai organizacijai „visokeriopą pagalbą bet kurioje veikloje, kurios ji imasi vadovaudamasi“ šios Chartijos nuostatomis. Saugumo Taryba Rezoliucijos 1822 (2008) 8 dalyje, be kita ko, neseniai dar kartą patvirtino visų valstybių narių pareigą įgyvendinti ir laikytis į Sankcijų komiteto sąrašą įtrauktiems asmenims nustatytų sankcijų.

93 Tas pats pasakytina apie Sąjungą, kai Sankcijų komiteto sprendimai įgyvendinami ne atskirai kiekvienos valstybės narės, o pagal EB 60 ir 301 straipsnius priimant Bendrijos priemonę. Komisija pažymi, kad Sprendime *Kadi* (294 punktas) Teisingumo Teismas nurodė, jog naudodamasi šia kompetencija Bendrija turi ypatingą dėmesį skirti aplinkybei, kad pagal Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnį Saugumo Tarybos rezoliucijų pagal Chartijos VII skyrių priėmimas reiškia pagrindinės šio tarptautinio organo pareigos palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą vykdymą, kuris pagal šį VII skyrių „apima teisę nustatyti, kas laikytina grėsme tarptautinei taikai ir saugumui, ir imtis būtinų priemonių jiems palaikyti ar atkurti“.

94 Komisija ir į bylą įstojusios vyriausybės teigia, kad ieškovui pateikusi jo įtraukimo į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą motyvus Bendrija jam suteikia galimybę pareikšti savo nuomonę ir nuginčyti kaltinimus, jog jis yra susijęs su tarptautiniu terorizmu. Suinteresuotojo asmens pastabos Komisijos turi būti atidžiai išnagrinėtos. Vis dėlto,

jei jis siekia ginčyti Sankcijų komiteto motyvų santrauką pagrindžiančius įrodymus, Bendrija negali *ex post facto* pakeisti šio komiteto įrodymų vertinimo. Be to, Bendrija negali *a posteriori* atlikti šio vertinimo, nes Jungtinių Tautų valstybės narės įrodymus pateikia tik Sankcijų komitetui.

95 Per posėdį Komisija patvirtino, viena vertus, kad ji neturi jokio tokio įrodymo. Prašymas pateikti įrodymus, jos nuomone, turi būti pateikiamas jas turinčioms JTO valstybėms narėms.

96 Atsakydama į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą Komisija, palaikoma į bylą įstojusių vyriausybių, kita vertus, pažymėjo, kad, jos nuomone, jos turima diskrecija ginčyti Sankcijų komiteto vertinimą yra ypač siaura ir iš tikrųjų, apsiriboja visiškai akivaizdžia fakto ar vertinimo klaidos, pavyzdžiui, dėl nustatyto asmens tapatybės, kontrole. Tuo atveju, jei paaiškėtų tokia klaida, Komisija turėtų kreiptis į Sankcijų komitetą, kad ji būtų ištaisyta.

97 Komisijos ir į bylą įstojusių vyriausybių nuomone, jei ieškovo prašymas nustatyti specialią Bendrijos įrodymų pateikimo ir vertinimo procedūrą būtų patenkintas, tai „pakenktų“ Jungtinių Tautų sankcijų sistemai. Vertinti ypač jautrius įrodymus yra būtent šioje srityje kompetentingo ir specialių slaptumo ir ekspertizės taisyklių turinčio nepažeisti Sankcijų komiteto užduotis. Be to, Komisija ir į bylą įstojusios vyriausybės pažymi, kad jei kiekviena iš 192 Jungtinių Tautų valstybių narių prieš priimdamos įgyvendinimo priemones turėtų atskirai pareikšti savo nuomones dėl pateiktų įrodymų,

centralizuota Jungtinių Tautų sankcijų kovoje su tarptautiniu terorizmu sistema nedelsiant „žlugtų“ ir būtų neįmanoma pasiekti teisingos pusiausvyros tarp pagrindinių teisių apsaugos ir būtinybės kovoti su tarptautiniu terorizmu.

98 Dėl Bendrijos teismų įgyvendintino konstitucinio veiksmingos teisminės gynybos principo Teisingumo Teismui priėmus Sprendimą *Kadi* Komisija ir į bylą įstojusios vyriausybės pažymi, kad, nors šie teismai turi kompetenciją kontroliuoti ginčijamą reglamentą, ši kontrolė turi būti vykdoma atsižvelgiant į ribotą Bendrijos vaidmenį, pagal kurį ne jos užduotis kontroliuoti Sankcijų komiteto sprendimą arba išimtinai Niujorke saugomus įrodymus. Komisija ir į bylą įstojusios vyriausybės dar pažymi, kad Saugumo Tarybai buvo patikėta teisė nuspręsti, jog asmuo yra susijęs su „Al-Qaida“ ir todėl jo lėšas būtina įšaldyti, kad būtų užkirstas kelias finansuoti arba rengti teroristinius aktus, ir sudėtinga įsivaizduoti svarbesnę ir sudėtingesnę politikos sritį, susijusią su vertinimais, kaip turi būti apsaugotas tarptautinis ir vidaus saugumas.

99 Komisijos ir į bylą įstojusių vyriausybių nuomone, iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad visa Bendrija negali pakeisti Sankcijų komiteto vertinimo. Ne tik Bendrijos politinės institucijos, bet ir jos teismai turi paisyti jam priklausančios diskrecijos. Vadinasi, nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas turi paisyti Komisijos sprendimo nekeisti Sankcijų komiteto vertinimo savu, išskyrus jei šis Komisijos sprendimas yra akivaizdžiai klaidingas.

100 Priešingu atveju, Komisijos ir į bylą įstojusių vyriausybių nuomone, Bendrasis Teismas gali Sąjungos valstybėms narėms nustatyti Jungtinių Tautų Chartijai ir Bendrijos teisei tiesiogiai prieštaraujančius įpareigojimus. Jei Bendrasis Teismas pakeistų Sankcijų komiteto vertinimą ir nuspręstų, kad asmuo neatitinka sąlygų, kad būtų įtrauktas į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą, Sąjungos valstybės narės privalėtų įgyvendinti

Sankcijų komiteto sprendimą kaip JTO valstybės narės, o kaip Sąjungos narės turėtų nesiimti sankcijų. Tačiau Komisija priduria, kad iš Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnio matyti, jog Sąjungos valstybė narė negali remtis Bendrijos teise, kad pateisintų savo įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją nevykdymą.

101 Dėl šių priežasčių Komisija ragina Bendrąjį Teismą išnagrinėti, pirma, ar ieškovui realiai buvo suteikta teisė būti išklausytam ir, antra, ar Komisijos ieškovo pastabų vertinimas atrodo nepagrįstas arba akivaizdžiai klaidingas.

102 Taryba taip pat nesutinka su ieškovo siūlomu Teisingumo Teismo spendimo *Kadi* aiškinimu. Anot jos, ieškovas tam tikras ištraukas išima iš konteksto ir suteikia joms tokią prasmę, kurios Teisingumo Teismas neketino suteikti. Iš tikrųjų, šio sprendimo 351 punkte pripažinęs, kad jis negali atlikti ginčijamo akto teisėtumo kontrolės, Teisingumo Teismas nenagrinėjo klausimo dėl šios kontrolės apimties ar intensyvumo ir išvis apie jį neužsiminė.

103 Konkrečiau kalbant, Taryba pažymi, kad tai, ar ieškovas buvo susijęs su „Al-Qaidos“ tinklu ar Talibanu, patenka į Sankcijų komiteto vertinimą, pagrįstą saugumo sumetimais, susijusį su priemonėmis, kurių turi būti imtąsi kovoje su terorizmu remiantis surinkta informacija ir žvalgybos duomenimis.

104 Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 294 punkte pripažino Saugumo Tarybos vaidmens pirmenybę šioje srityje. Praktiškai tai reiškia, kad Bendrijos institucijos

privalomoje Saugumo Tarybos rezoliucijoje esančio vertinimo, ar egzistuoja asmens ir „Al-Qaidos“ tinklo ar Talibano ryšys, negali pakeisti savu.

105 Taryba taip pat mano, kad Bendrasis Teismas nagrinėjamu atveju turi būti panašios nuomonės kaip ir tuo atveju, kai Bendrijos institucijos pateikia sudėtingų, plačiai apibrėžtų tikslų vertinimus. Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką jos turi didelę diskreciją, o jų sprendimas gali būti panaikintas tik jeigu jos padarė akivaizdžią vertinimo klaidą arba jei buvo pripažinta, kad jos piktnaudžiavo įgaliojimais (1997 m. liepos 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SAM Schiffahrt ir Stapf,* C-248/95 ir C-249/95, Rink. p. I-4475, 24 ir 25 punktai ir 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *IATA ir ELFAA*, C-344/04, Rink. p. I-403, 80 punktas).

106 Iš tikrųjų vertinimai nagrinėjamu atveju yra sudėtingi, apimantys tarptautiniam ir vidaus saugumui užtikrinti būtinų priemonių vertinimą. Jiems reikalingos specialiosios žvalgybos tarnybų žinios ir politinis įžvalgumas, kurie, Tarybos nuomone, būdingi vien vyriausybėms.

107 Aplinkybė, kad šiuo atveju nagrinėjamas Sankcijų komiteto, o ne Bendrijos institucijų, vertinimas nedaro jam įtakos ir nekeičia principo, pagal kurį Bendrijos teismas negali savo vertinimu pakeisti kompetentingų politinių institucijų vertinimo. Taryba šiuo klausimu mano, kad Bendrasis Teismas negali ir neturi nagrinėti vertinimo iš esmės, kuris, anot jos, patenka į išimtinę vyriausybių kompetenciją kovoti su terorizmu.

108 Per posėdį Taryba, be kita ko, tvirtino, jog iš Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* negalima daryti išvados, kad (ribota) Bendrijos lėšų įšaldymo priemonių teismo kontrolė turi apimti ir pačius įrodymus (priešingai (ribotai) lėšų įšaldymą pagrindžiančių motyvų kontrolei). Tai ypač akivaizdžiai matyti iš kai kurių šio sprendimo, kaip antai anglų ir švedų, kalbinių versijų

109 Taryba taip pat atkreipia dėmesį į bendresnes Bendrojo Teismo išsamios kontrolės, kurios reikalauja ieškovas, pasekmes. Kaip mano Komisija bei į bylą įstojusios vyriausybės Taryba, ši kontrolė galėtų nulemti situaciją, kurioje valstybės narės turėtų laikytis konkuruojančių vienas kitam prieštaraujančių įsipareigojimų kaip Jungtinių Tautų ir Sąjungos narės.

110 Tarybos nuomone, jei visos Jungtinių Tautų valstybės narės laikytųsi šio požiūrio, Jungtinių Tautų sistema nebeveiktų. Taryba pažymi, kad Sprendime *Kadi* Teisingumo Teismas pabrėžė svarbų Saugumo Tarybos vaidmenį palaikant tarptautinę taiką ir saugumą. Jos nuomone, ieškovo siūlomas požiūris pakenktų Saugumo Tarybos galioms vykdyti šią funkciją.

111 Todėl Taryba mano, kad Bendrasis Teismas turėtų dar kartą patvirtinti svarbų Saugumo Tarybos vaidmenį šioje srityje ir nuspręsti, jog Bendrijos institucijos privalomoje pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių Saugumo Tarybos priimtoje rezoliucijoje esančio vertinimo, ar egzistuoja asmens ir „Al-Qaidos“ tinklo ar Talibano ryšys, neturi pakeisti savu.

Bendrojo Teismo vertinimas

112 Visų pirma pažymėtina, kad pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnį šioje byloje Teisingumo Teismo sprendimas *Kadi* teisės klausimais Bendrajam Teismui nėra privalomas.

113 Institucijos ir į bylą įstojusios vyriausybės šioje byloje atkakliai reiškė susirūpinimą, kurį jau buvo pareiškusios nagrinėjant bylą, kurioje buvo priimtas Teisingumo Teismo sprendimas *Kadi*, jog dėl ieškovo, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimą *Kadi*, siūlomos teismo kontrolės nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu gali būti sujaukta Jungtinių Tautų kovoje su tarptautiniu terorizmu nustatyta sankcijų sistema.

114 Tiesa, jei iš principo pripažįstama Saugumo Tarybos kompetencija nustatyti sankcijas privatiems asmenims, o ne valstybėms ar jų vyriausybėms (*smart sanctions*), tokia teismo kontrole galėtų būti pasikėsinta į Saugumo Tarybos prerogatyvas, ir pirmiausia į šios institucijos suverenų vertinimą, kaip turi būti apibrėžiama grėsmė tarptautinei taikai arba saugumui, kada tokia grėsmė egzistuoja ir kokiomis priemonėmis ji turėtų būti pašalinta.

115 Iš esmės teisiniuose visuomenės sluoksniuose buvo galima išgirsti abejonių dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* visiškos atitikties, viena vertus, tarptautinei teisei, konkrečiau tariant, Jungtinių Tautų Chartijos 25 ir 103 straipsniams, ir, kita vertus, EB ir ES sutartims, konkrečiai tariant, EB 177 straipsnio 3 daliai, EB 297 ir 307 straipsniams, ES 11 straipsnio 1 daliai ir 19 straipsnio 2 daliai (taip pat žr. ESS 3 straipsnio 5 dalį, ESS 21 straipsnio 1 ir 2 dalis, bei prie Lisabonos sutarties pridėtą valstybių narių vyriausybių atstovų konferencijos deklaraciją Nr. 13 dėl bendros užsienio ir

saugumo politikos, kurioje pabrėžiama, kad „ES ir jos valstybėms narėms ir toliau bus privalomos Jungtinių Tautų Chartijos nuostatos bei visų pirma nuostata, kad pagrindinė atsakomybė už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą tenka Saugumo Tarybai bei jos nariams“).

116 Šiuo klausimu buvo teigiama, kad nors Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 287 straipsnyje tvirtino, kad, Bendrijos teismas, įgyvendindamas išimtinę kompetenciją, numatytą EB 220 straipsnyje, neturi kontroliuoti pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių Saugumo Tarybos priimtos rezoliucijos teisėtumo, kontroliuoti Bendrijos akto, kuriuo, nepaliekant šiuo tikslu jokios diskrecijos, Bendrijoje įgyvendinama ši rezoliucija, teisėtumą neišvengiamai reiškia taip įgyvendintos rezoliucijos teisėtumo kontrolę Bendrijos teisinės sistemos normų ir principų atžvilgiu.

117 Be to, buvo pastebėta, kad bet kuriuo atveju Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 320–325 punktuose atliko Jungtinių Tautų nustatytos sankcijų sistemos suderinamumo su EB sutartyje numatytų pagrindinių teisių teisminės apsaugos sistema kontrolę, atsakydamas į Komisijos argumentą, kad šios pagrindinės teisės pagal šią sankcijų sistemą nuo šiol bus pakankamai saugomos, atsižvelgiant į peržiūros procedūros patobulinimą, dėl kurio susijusiems asmenims ir organizacijoms buvo suteikta tinkama galimybė būti išklausytiems Sankcijų komitete. Konkrečiai tariant, Teisingumo Teismas šio sprendimo 322 ir 323 punktuose nusprendė, kad aptariama peržiūros procedūra „aiškiai nesuteikė teisminės apsaugos garantijų“, ir suinteresuoti asmenys arba organizacijos neturi „realios galimybės ginti savo teisių“.

118 Be to, nors Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 288 punkte tvirtino, kad galimas Bendrijos teismo sprendimas, kuriuo būtų nuspręsta, kad Bendrijos aktas, kuriuo siekiama įgyvendinti tokią rezoliuciją, prieštarauja iš Bendrijos teisinės sistemos išplaukiančiai viršesnei normai, nereiškia, jog abejojama šios rezoliucijos viršenybe

tarptautinės teisės prasme, buvo pažymėta, kad šis sprendimas, kuriuo aptariamas Bendrijos aktas būtų panaikintas, šią viršenybę paverstų neveikiančią Bendrijos teisinėje sistemoje.

119 Nors paprastai santykius tarp Bendrijos ir tarptautinės teisės Teisingumo Teismas supranta atsižvelgdamas į EB 307 straipsnį (šiuo klausimu žr. 1997 m. sausio 14 d. Sprendimo *Centro-Com,* C-124/95, Rink. p. I-81, 56–61 punktus, kuriuose buvo nuspręsta, jog pagal EB 234 straipsnį (po pakeitimo tapęs EB 307 straipsniu) gali būti leidžiamos net nuo pirminės teisės, nagrinėjamu atveju – EB 133 straipsnio, nukrypti leidžiančios nuostatos), Sprendime *Kadi* Teisingumo Teismas netaikė šio straipsnio, nes byla buvo susijusi su „laisvės, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms principais, kurie ES 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti kaip Sąjungos pagrindas“ (303 punktas) arba, kitaip tariant, su „principais, kurie išplaukia iš pačios Bendrijos teisinės sistemos pagrindų, įskaitant pagrindinių teisių apsaugą“ (304 punktas). Vadinasi, kalbėdamas apie šiuos principus, Teisingumo Teismas, atrodo, EB sutarties konstitucinę sistemą aiškina kaip nepriklausomą nuo viršesnių tarptautinės teisės normų, t. y. nagrinėjamu atveju nuo iš Jungtinių Tautų Chartijos kylančios teisės, visiškai autonominę teisinę sistemą.

120 Galiausiai, kadangi Jungtinių Tautų Chartija yra susitarimas tarp valstybių, be to, ji buvo priimta prieš 1957 m kovo 25 d. Romoje pasirašytą Europos Ekonominės Bendrijos steigimo sutartį, Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 306–309 punktuose šios chartijos prilyginimas tarptautiniam susitarimui tarp Bendrijos ir vienos arba kelių valstybių ar tarptautinių organizacijų pagal EB 300 straipsnį, kad pagrįstų išvadą, jog „ši viršenybė Bendrijos teisės kontekste netaikoma pirminei teisei“ (308 punktas), galėjo sukelti tam tikrų abejonių.

121 Bendrasis Teismas pripažįsta, kad ši kritika nėra nepagrįsta. Vis dėlto, kalbant apie jos reikšmę, Bendrasis Teismas mano, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis, kai byla susijusi su aktu, kurį Komisija priėmė po to, kai Teisingumo Teismui išnagrinėjus apeliacinį skundą dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo atmesti ieškinį dėl ankstesnio akto panaikinimo, šis ankstesnis aktas buvo panaikintas, pagal patį apeliacijos principą ir iš jo išvesdintiną teismų hierarchinę struktūrą rekomenduotina, išskyrus išimtines aplinkybes, neginčyti Teisingumo Teismo sprendimo teisės klausimų. Tai ypač aktualu, kai, kaip nagrinėjamu atveju, sprendimą priėmė Teisingumo Teismo didžioji kolegija, aiškiai siekusi įtvirtinti tam tikrus principus. Todėl atsakyti į po Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* institucijoms, valstybėms narėms ir susidomėjusiems teisiniams visuomenės sluoksniams iškilusius klausimus turėtų pats Teisingumo Teismas, nagrinėsiantis ateityje jam pateiktas bylas.

122 Be to, pastebėtina, jog nors kai kurie aukščiausieji nacionaliniai teismai laikėsi panašios nuomonės, kaip ir Pirmosios instancijos teismas Sprendime *Kadi* (šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkričio 14 d. Lozanos (Šveicarija) Federalinio teismo sprendimą byloje 1A.45/2007 *Youssef Mustapha Nada prieš Secrétariat d'État pour l'Économie* ir 2007 m. gruodžio 12 d. *House of Lords* (Jungtinės Karalystės Lordų rūmai) sprendimą byloje *Al-Jedda prieš Secretary of State for Defence* [2007] UKHL 58, dėl kurio šiuo metu bylinėjamasi Europos žmogaus teisių teisme, toliau – EŽTT, byloje Nr. 27021/08, *Al-Jedda prieš Jungtinę Karalystę*), kiti, kaip ir Teisingumo Teismas, laikėsi nuomonės, kad Sankcijų komiteto įtraukimo į sąrašą sistema yra nesuderinama su pagrindine teise į veiksmingą gynybą nepriklausomame ir nešališkame teisme (šiuo klausimu žr. 2009 m. birželio 4 d. Kanados Federalinio teismo sprendimą byloje *Abousfian Abdelrazik prieš The Minister of Foreign Affairs and the Attorney General of Canada* (Kanados užsienio reikalų ministeriją ir teisingumo ministrą) [2009] FC 580, minėtą *UK Supreme Court* sprendimo *Ahmed ir kt.* 69 punkte).

123 Nagrinėjamu atveju teisminės kontrolės apimties ir intensyvumo apribojimas taip, kaip siūlo Komisija ir į bylą įstojusios vyriausybės (žr. šio sprendimo 86–101 punktus)

bei Taryba (žr. šio sprendimo 102–111 punktus), būtų ne veiksmingos teisminės kontrolės, reikalaujamos Teisingumo Teismo sprendime *Kadi*, atlikimas, o tik tokios kontrolės regimybė. *De facto* tai būtų paties Bendrojo Teismo nuomonės, išreikštos jo Sprendime *Kadi*, dėl kurios Teisingumo Teismas, kaip apeliacinė instancija, priimtame sprendime nusprendė, jog jame yra teisės klaida, palaikymas. Bendrasis Teismas mano, kad iš principo ne jam, o Teisingumo Teismui reikėtų pakeisti šią teismo praktiką, jei jam tai atrodytų pateisinama, atsižvelgiant pirmiausia į institucijų ir į bylą įstojusių vyriausybių nurodytus rimtus trūkumus.

124 Žinoma, kaip pažymi Komisija ir Taryba, Teisingumo Teismas sprendime *Kadi* būtent priminė, kad Bendrijos kompetencija turi būti įgyvendinama laikantis tarptautinės teisės (291 punktas), kad Jungtinių Tautų kontekste prisiimtų įsipareigojimų laikymasis yra toks pat svarbus tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo srityje, Bendrijai EB 60 ir 301 straipsnių pagrindu priimant teisės aktus, kuriais įgyvendinamos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtos Saugumo Tarybos rezoliucijos (293 punktas), kad naudodamasi šia kompetencija Bendrija turi ypatingą dėmesį skirti aplinkybei, jog pagal Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnį Saugumo Tarybos rezoliucijų pagal Chartijos VII skyrių priėmimas reiškia pagrindinės šio tarptautinio organo pareigos palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą vykdymą, kuris pagal šį VII skyrių apima teisę nustatyti, kas laikytina grėsme tarptautinei taikai ir saugumui, ir imtis būtinų priemonių jiems palaikyti ar atkurti (294 punktas), ir kad rengdama priemones, kuriomis siekiama įgyvendinti pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtą Saugumo Tarybos rezoliuciją, Bendrija turi tinkamai atsižvelgti į atitinkamos rezoliucijos tekstą, tikslą ir atitinkamas su tokiu įgyvendinimu susijusias iš Jungtinių Tautų Chartijos kylančias pareigas (296 punktas).

125 Be kita ko, Teisingumo Teismas Sprendime *Kadi* būtent pažymėjo, kad pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtos Saugumo Tarybos rezoliucijos įgyvendinamos pagal kiekvienos JTO narės vidinėje teisinėje sistemoje šioje srityje taikomą tvarką (298 punktas), kad Jungtinių Tautų tarptautinę teisinę sistemą reglamentuojantys principai nereikalauja, jog tokio Bendrijos akto, kaip antai ginčijamas reglamentas, vidinio teisėtumo teisminė kontrolė pagrindinių teisių atžvilgiu būtų neįmanoma dėl to, kad šiuo aktu siekiama įgyvendinti tokią rezoliuciją (299 punktas), kad tokio akto imunitetas nuo jurisdikcijos taip pat neturi jokio pagrindo pagal EB sutartį (300 punktas), kad Teisingumo Teismo vykdoma bet kurio Bendrijos teisės akto galiojimo pagrindinių teisių atžvilgiu kontrolė turi būti laikoma iš EB sutarties, kaip autonominės teisinės sistemos, kurios negali pažeisti „tarptautinė sutartis“, išplaukiančios konstitucinės garantijos išraiška teisės bendrijoje (316 punktas), ir kad todėl „pagal EB sutartimi jiems suteiktą kompetenciją Bendrijos teismai privalo užtikrinti iš principo visišką visų Bendrijos teisės aktų teisėtumo kontrolę pagrindinių teisių, kurios yra sudėtinė bendrųjų Bendrijos teisės principų dalis, atžvilgiu, įskaitant tokius Bendrijos aktus, kuriais <...> siekiama įgyvendinti pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas (326 punktas)“.

126 Todėl galiausiai Bendrasis Teismas mano, kad nagrinėjamu atveju jis turi užtikrinti, kaip Teisingumo Teismas nusprendė Sprendimo *Kadi* 326 ir 327 punktuose, „iš principo visišką“ ginčijamo reglamento teisėtumo pagrindinių teisių atžvilgiu kontrolę ir netaikyti šiam reglamentui imuniteto nuo jurisdikcijos todėl, kad juo siekiama įgyvendinti Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas rezoliucijas.

127 Taip turi būti tol, kol Sankcijų komiteto nustatytos peržiūrėjimo procedūros akivaizdžiai neužtikrins veiksmingos teisminės gynybos, kaip tai leido suprasti Teisingumo

Teismas Sprendimo *Kadi* 322 punkte (taip pat šiuo klausimu žr. minėtos generalinio advokato M. Poiares Maduro išvados šioje byloje 54 punktą).

128 Vadinasi, Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 323–325 punktuose šiuo klausimu išdėstyti argumentai, pirmiausia susiję su koordinavimo centru, šiuo metu iš esmės lieka galiojančiais, net turint omeny „ombudsmeno biurą“, kurį įsteigti iš principo buvo nuspręsta Rezoliucijoje 1904 (2009) ir kuris buvo tik neseniai paskirtas. Iš esmės Saugumo Taryba dar nepripažino, kad tikslinga įsteigti nepriklausomą tarptautinę instituciją, kompetentingą *de jure* ir *de facto* nagrinėti ieškinius dėl Sankcijų komiteto priimtų individualių sprendimų. Be to, koordinavimo centro mechanizmas ar ombudsmeno biuras nepanaikina principo, kad asmuo iš Sankcijų komiteto sąrašo gali būti išbrauktas tik pasiekus konsensusą šiame komitete. Be to, pasirinkimas, kuriuos įrodymus galima atskleisti suinteresuotajam asmeniui, lieka visiškoje valstybės, pasiūliusios įtraukti asmenį į Sankcijų komiteto sąrašą, diskrecijoje, ir nėra mechanizmo, užtikrinančio, kad suinteresuotasis asmuo turės pakankamai informacijos, leisiančios tinkamai gintis (arba net žinos, kuri valstybė prašė jį įtraukti į Sankcijų komiteto sąrašą). Remiantis vien šiais motyvais įsteigtas koordinavimo centras ir ombudsmeno institucija negali būti prilyginti veiksmingos teisminės gynybos nuo Sankcijų komiteto sprendimų sukūrimui (taip pat šiuo klausimu žr. *UK Supreme Court* sprendimo *Ahmed ir kiti* 77, 78, 149, 181, 182 ir 239 punktuose ir Stebėjimo grupės devintosios ataskaitos III punkte pateiktus argumentus).

129 Šiomis aplinkybėmis Bendrijos teismo atliekama Bendrijos lėšų įšaldymo priemonių kontrolė gali būti veiksminga tik jei netiesiogiai bus tikrinami paties Sankcijų komiteto vertinimai bei juos pagrindžiantys įrodymai (taip pat šiuo klausimu žr. *UK Supreme Court* sprendimo *Ahmed ir kiti* 81 punktą).

130 Konkrečiau kalbant apie Bendrojo Teismo atliktinos kontrolės apimtį ir intensyvumą, Komisija teigia, kad Teisingumo Teismas Sprendime *Kadi* šiuo klausimu (žr. šio sprendimo 91 punktą) nuomonės neišreiškė. Taryba irgi teigia, kad Teisingumo Teismas šio klausimo nenagrinėjo ir išvis apie jį neužsiminė (žr. šio sprendimo 102 ir 108 punktus).

131 Šie argumentai yra akivaizdžiai klaidingi.

132 Pirma, ilgo argumentavimo pabaigoje įtvirtindamas, kad turi būti „iš principo visiška“ teisėtumo kontrolė, atliekama „pagal EB sutartimi (Bendrijos teismams) suteiktą kompetenciją“ (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 326 punktas), be to, tiesiogiai atmesdamas Pirmosios instancijos teismo teiginį, kad aptariamam aktui turėtų būti taikomas „jurisdikcijos imunitetas“, nes juo tik įgyvendinamos Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtos rezoliucijos (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 327 punktas), Teisingumo Teismas, atvirkščiai, leido visiškai aiškiai suprasti, kokie paprastai turi būti šios kontrolės apimtis ir intensyvumas.

133 Antra, Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 336 punkte pripažino, kad pirmiausia turėtų būti galima atlikti motyvų, kuriais pagrįstas ginčijamas Bendrijos aktas, teisėtumo kontrolė. Iš 336 punkte šiai išvadai pagrįsti nurodytos teismo praktikos (konkrečiai žr. 2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 462 punktą) matyti, jog ši motyvų teisėtumo kontrolė apima ir ginčijamo akto pagrįstumo bei galimų pažeidimų patikrinimą.

134 Trečia, Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 342–344 punktuose pabrėžė, kad, nors imperatyvūs Bendrijos ir jos valstybių narių saugumo arba jų tarptautinių santykių išsaugojimo reikalavimai gali neleisti suinteresuotiesiems asmenims perduoti kai kurios informacijos, kalbant apie veiksmingos teisminės apsaugos principo laikymąsi, tai nereiškia, kad tokioms ribojančioms priemonėms, kokias nustato ginčijamas reglamentas, netaikoma jokia Bendrijos teismo kontrolė, jei teigiama, kad jas numatantis aktas yra susijęs su nacionaliniu saugumu arba terorizmu. Tokiu atveju Bendrijos teismas, vykdydamas teisminę kontrolę, turi įgyvendinti priemones, kurios leistų suderinti, viena vertus, teisėtą rūpestį dėl informacijos, į kurią atsižvelgta priimant susijusį aktą, pobūdžio ir šaltinių saugumo ir, kita vertus, būtinybę leisti teisės subjektui pakankamai pasinaudoti procedūros taisyklėmis

135 Iš šių Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* punktų bei iš juose daromos nuorodos į 1996 m. lapkričio 15 d. EŽTT sprendimą *Chahal prieš Jungtinę Karalystę* (Teismo praktikos rinkinys, 1996–V, § 131) aiškiai matyti, kad Teisingumo Teismas siekė atlikti „iš principo visišką“ ne tik ginčijamo akto pagrįstumo, bet ir įrodymų bei informacijos, kuriais remiantis šiame akte pateikiami vertinimai, kontrolę.

136 Be kita ko, Stebėjimo grupė tai būtent taip ir suprato, nes savo devintosios ataskaitos 19 dalyje nurodė, kad Teisingumo Teismas Sprendime *Kadi* konstatavo, jog Sąjungos taikytos sankcijų įgyvendinimo procedūros pažeidė pagrindines suinteresuotųjų asmenų teises, „nes jiems nebuvo pateikti ribojančias priemones pagrindžiantys įrodymai, ir todėl jie negalėjo pasinaudoti teise į gynybą“.

137 Be to, Teisingumo Teismas neseniai nagrinėdamas bylą, susijusią su Reglamentu Nr. 2580/2001 numatytų sankcijų įgyvendinimu, patvirtino, kad „tinkama (Bendrijos lėšų įšaldymo priemonės) teisėtumo teisminė kontrolė“, kuria, pirmiausia, siekiama „patikrinti jį pagrindžiančias aplinkybes, įrodymus bei informaciją“, yra būtina, kad būtų galima užtikrinti teisingą pusiausvyrą tarp kovos su tarptautiniu terorizmu ir pagrindinių laisvių bei teisių apsaugos reikalavimų (2010 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *E ir F,* C-550/09, Rink. p. I-6213, 57 punktas).

138 Ketvirta, pažymėtina, kad didžioji dalis Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* motyvų dėl ieškovo nurodytų pagrindų, susijusių su jo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu, beveik pažodžiui pakartoja Pirmosios instancijos teismo motyvus, susijusius su byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *OMPI*, nagrinėtais ieškovės nurodytais identiškais pagrindais. Konkrečiai kalbant, Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 336, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 351 ir 352 punktuose iš esmės atkartojami atitinkamai Sprendimo *OMPI* 129, 128, 133, 156, 158, 160, 161, 162, 165, 166 ir 173 punktai. Darytina prielaida, kad pasinaudodamas didžiąja dalimi Pirmosios instancijos teismo sprendime *OMPI* pateiktų motyvų, susijusių su tariamais teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teismo kontrolę pažeidimais, Teisingumo Teismas patvirtino ir pasinaudojo Pirmosios instancijos teismo byloje, kurioje buvo priimtas Sprendimas *OMPI*, atliktos kontrolės lygiu ir intensyvumu.

139 Vadinasi, kalbant apie nagrinėjamu atveju tinkamos teismo kontrolės lygį ir intensyvumą, reikia šiai bylai pritaikyti Pirmosios instancijos teismo sprendime *OMPI* bei vėlesnėje praktikoje šio spendimo 82 punkte nurodytose bylose dėl šio sprendimo 32–35 punktuose numatytų priemonių įgyvendinimo išvestus principus.

140 Šiuo klausimu primintina, kad Sprendimo *OMPI* 153 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog Bendrijos sprendimo dėl lėšų įšaldymo teisėtumo teisminė kontrolė yra numatyta EB 230 straipsnio antroje pastraipoje, pagal kurią Bendrijos teismas turi kompetenciją nagrinėti ieškinius dėl kompetencijos trūkumo, esminio procedūros reikalavimo pažeidimo, EB sutarties ar kokios nors su jos taikymu susijusios teisės normos pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

141 Pirmosios instancijos teismas Sprendimo *OMPI* 159 punkte, Sprendimo *PMOI* I 137 punkte, Sprendimo *PMOI II* 55 punkte ir 2009 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą* ((T-341/07, Rink. p. II-3625) 97 punkte pripažino, kad pagal BUSP srityje priimtą bendrąją poziciją kompetentinga Bendrijos institucija, remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais, priimdama priemonę, nustatančią ekonomines ir finansines sankcijas, turi didelę diskreciją informacijos, į kurią reikia atsižvelgti, atžvilgiu. Ši diskrecija ypač taikytina tikslingumo vertinimams, kuriais šie sprendimai pagrįsti.

142 Vis dėlto (sprendimų *PMOI I* 138 punktas, *PMOI II* 55 punktas ir minėto Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 98 punktas), nors Pirmosios instancijos teismas pripažįsta kompetentingos Bendrijos institucijos diskreciją šioje srityje, tai nereiškia, kad jis negali atlikti šios institucijos reikšmingų duomenų aiškinimo kontrolės. Bendrijos teismas turi patikrinti ne tik pateikiamų įrodymų faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant situaciją, ir ar jie gali pagrįsti jų pagrindu padarytas išvadas. Tačiau vykdydamas kontrolę Bendrijos institucijos galimybių vertinimo jis neturi pakeisti savuoju (pagal analogiją žr. 2007 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Lenzing*, C-525/04 P, Rink. p. I-9947, 57 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

143 Sprendimo *OMPI* 154 punkte (taip pat žr. Sprendimo *PMOI II* 74 punktą) Pirmosios instancijos teismas taip pat nusprendė, kad Bendrijos sprendimo įšaldyti lėšas teisėtumo teisminė kontrolė apima tiek jį pagrindžiančių faktų bei aplinkybių vertinimą, tiek įrodymų bei informacijos, kuriais pagrįstas šis įvertinimas, patikrinimą, kaip Taryba tai aiškiai pripažino savo rašytinėse pastabose byloje, kurioje priimtas 2005 m. rugsėjo 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Yusuf ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją* (T-306/01, Rink. p. II-3533) (žr. šio sprendimo 225 punktą). Bendrasis Teismas taip pat turi įsitikinti, kad buvo paisyta gynybos teisių ir reikalavimo motyvuoti, bei prireikus, kad privalomi reikalavimai, kuriais kompetentinga Bendrijos institucija išimtinai rėmėsi norėdama išvengti šios pareigos, buvo pagrįsti.

144 Sprendimo *OMPI* 155 punkte (taip pat žr. Sprendimo *PMOI II* 75 punktą) Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad nagrinėjamu atveju ši kontrolė būtina dar ir dėl to, kad ji yra vienintelė procesinė garantija, leidžianti užtikrinti teisingą pusiausvyrą tarp kovos su tarptautiniu terorizmu reikalavimų ir pagrindinių teisių apsaugos. Kadangi kompetentingų Bendrijos institucijų nustatyti suinteresuotųjų asmenų teisės į gynybą apribojimai turi būti atsveriami griežtos nepriklausomo ir nešališko teismo kontrolės (šiuo klausimu žr. 2006 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Eurofood IFSC*, C-341/04, Rink. p. I-3813, 66 punktą), Bendrijos teismui turi būti suteikta galimybė kontroliuoti Bendrijos priemonių dėl lėšų įšaldymo teisėtumą ir pagrįstumą, nesant galimybės jam pareikšti prieštaravimą dėl to, kad kompetentingos Bendrijos institucijos naudojami įrodymai ir informacija yra slapti ar konfidencialūs.

145 Šiuo klausimu Sprendimo *PMOI II* 73 punkte Pirmosios instancijos teismas pridūrė, kad Taryba neturi teisės pagrįsti sprendimo dėl lėšų įšaldymo valstybės narės pateikta informacija ar bylos dokumentais, jei ši valstybė narė nenori jų leisti pateikti Bendrijos teismui, įgaliotam atlikti šio sprendimo teisėtumo kontrolę. Sprendimo *PMOI II* 76 punkte Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad kadangi Taryba ir Prancūzijos institucijos atsisakė net ir Pirmosios instancijos teismui pateikti tam tikrą informaciją,

kuria nagrinėjamu atveju buvo pagrįstas ginčijamas aktas, Pirmosios instancijos teismas negalėjo atlikti ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolės. Sprendimo *PMOI II* 78 punkte Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad šiomis aplinkybėmis buvo pažeista pagrindinė ieškovės teisė į veiksmingą teisminę kontrolę.

146 Sprendimo *OMPI* 156 punkte Pirmosios instancijos teismas taip pat šiuo klausimu pabrėžė, kad nors EŽTT pripažįsta, jog konfidencialios informacijos naudojimas gali būti neišvengiamas, kai kyla pavojus nacionaliniam saugumui, jo nuomone, tai vis dėlto nereiškia, kad nacionalinės valdžios institucijos išvengia bet kokios nacionalinių teismų kontrolės, kai tik jos teigia, kad byla yra susijusi su nacionaliniu saugumu ir terorizmu (žr. EŽTT sprendimo *Chahal prieš Jungtinę Karalystę* § 131 ir nurodomą teismo praktiką bei 2003 m. kovo 12 d. EŽTT sprendimo *Öcalan prieš Turkiją*, dar nepaskelbto Teismo praktikos rinkinyje, § 106 ir nurodomą teismo praktiką).

147 Sprendimo *OMPI* 158 punkte Pirmosios instancijos teismas pridūrė, kad nėra būtina, jog nagrinėdamas pareikštą ieškinį jis išreikštų savo poziciją dėl klausimo, ar ieškovė ir (arba) jos advokatai gali gauti įrodymų ir informacijos, kurie tariamai yra konfidencialūs, arba ar jie turi būti perduoti tik Pirmosios instancijos teismui pagal specialią procedūrą, skirtą užtikrinti susijusių viešųjų interesų apsaugą, kartu suteikiant suinteresuotajam asmeniui pakankamą teisminę apsaugą.

148 Šiuos Sprendime *OMPI* įtvirtintus argumentus reikia papildyti argumentais dėl tokių kaip šioje byloje nagrinėjamų lėšų įšaldymo priemonių pobūdžio ir pasekmių, vertinamų laiko prasme.

149 Iš tikrųjų šios priemonės yra ypač griežtos jose numatytiems asmenims. Jau bus beveik dešimt metų, kai ieškovui taikoma tvarka, pagal kurią visos jo lėšos ir kitas turtas yra įšaldyti neapibrėžtam laikotarpiui ir jis jais negali disponuoti, jei Sankcijų komitetas nusprendžia jam netaikyti išimties. Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 358 punkte jau pažymėjo, kad šis ieškovo naudojimosi nuosavybės teisėmis apribojimas laikytinas žymiu, atsižvelgiant į bendrą įšaldymo priemonės apimtį ir aplinkybę, kad ji taikoma nuo 2001 m. spalio 20 d. Sprendime *Ahmed ir kiti* (60 ir 192 punktai) *UK Supreme Court* konstatavo, kad neperdedant galima tvirtinti, jog taip apibrėžti asmenys iš tikrųjų yra valstybės institucijų „kaliniai“: jų judėjimo laisvė yra griežtai apribota, nes jie negali disponuoti savo lėšomis, o lėšų įšaldymo pasekmės jiems ir jų šeimoms gali būti labai varginančios.

150 Net galima kelti klausimą, ar šiuo metu, kai praėjo beveik dešimt metų nuo pradinio ieškovo lėšų įšaldymo, neturėtų būti peržiūrėtas Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kadi* 248 punkte pateiktas vertinimas, kurį iš esmės pakartoja Teisingumo Teismas Sprendimo *Kadi* 358 punkte, kad lėšų įšaldymas yra apsaugos priemonė, kuri, skirtingai nei konfiskavimas, pažeidžia ne pačią suinteresuotųjų asmenų teisę į finansinių aktyvų nuosavybę, o tik naudojimąsi jais. Tas pats pasakytina apie kelis kartus pirmiausia Rezoliucijoje 1822 (2008) pakartotą Saugumo Tarybos teiginį, jog aptariamos priemonės yra „prevencinės ir nepatenka į valstybių baudžiamosios teisės taisykles“. Žmogaus gyvenimo požiūriu dešimt metų yra ilgas laikotarpis, ir todėl kyla klausimas dėl aptariamų priemonių pripažinimo prevencinėmis ar represinėmis, apsauginėmis ar konfiskavimo, civilinėmis ar baudžiamosiomis (šiuo klausimu taip pat žr. Stebėjimo grupės devintosios ataskaitos 34 dalį). Taip mano ir Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisaras, kuris Jungtinių Tautų generalinei asamblėjai pateiktoje 2009 m. rugsėjo 2 d. ataskaitoje „Report <...> on the protection of

human rights and fundamental freedoms while countering terrorism“ (dokumento A/HRC/12/22 42 punktas) nurodo:

„Kadangi šiuo metu sprendimai įtraukti į sąrašą yra neriboti laike, gali būti taip, kad laikinas lėšų įšaldymas taps nuolatiniu, o tai dėl jo griežtumo gali būti prilyginama baudžiamajai sankcijai. Tai gali viršyti Jungtinių Tautų tikslą kovoti su atskirų asmenų keliama terorizmo grėsme. Be to, nėra nustatyti vienodi įrodymų ir procedūrų standartai. Tai kelia rimtas su žmogaus teisėmis susijusias problemas, nes visi nuosprendžiai turi būti priimami teismų arba būti jų kontroliuojami.“

151 Nors diskusija šiuo klausimu išeina už šios bylos ribų, kaip jos apibrėžtos ieškinio pagrinduose, Bendrasis Teismas mano, kad principas, jog teismas turi atlikti visišką ir griežtą lėšų įšaldymo priemonių, kaip antai nagrinėjamos šioje byloje, kontrolę, yra tuo labiau pagrįstas, jei šios priemonės stipriai ir ilgai daro įtaką pagrindinėms suinteresuotųjų asmenų teisėms, su sąlyga, įtvirtinta Teisingumo Teismo sprendime *Kadi*, kad šiems aktams, todėl, kad jais siekiama įgyvendinti Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių priimtas rezoliucijas, netaikomas jurisdikcijos imunitetas.

152 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, dabar nagrinėtini antrasis ir penktasis ieškinio pagrindai.

Dėl antrojo (ieškinio) pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu

Šalių argumentai

153 Ieškovas, kuris būtent remiasi Teisingumo Teismo sprendimu *Kadi* (336, 337, 346 ir 352 punktai), minėta byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, pateikta generalinio advokato M. Poiares Maduro išvada (52 punktas) ir sprendimais *OMPI* (138 ir 144 punktai), *PMOI I* (131 ir 176 punktai) ir *PMOI II* (56 ir 73 punktai), pažymi teisės būti išklausytam administracinėse institucijose ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą priimant lėšų įšaldymo priemonę fundamentalų pobūdį. Jis pažymi, kad bylose, kuriose buvo priimti šie sprendimai, Bendrijos institucijos nepaisė šių teisių (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 334, 345, 346 ir 348–352 punktai; minėtos byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, generalinio advokato M. Poiares Maduro pateiktos išvados 55 punktas; sprendimų *OMPI* 165 ir 173 punktai, *PMOI I* 177–186 punktai ir *PMOI II* 41 ir 44 punktai).

154 Ieškovas priduria, kad Bendrijos institucijų pareigos nurodyti faktus, įrodymus ir bylos informaciją, kuriomis pagrįstas sprendimas įšaldyti lėšas, svarbą pabrėžia šiomis aplinkybėmis taikytinos teismo kontrolės pobūdis. Jo nuomone, Pirmosios instancijos teismui turi būti suteikta galimybė atlikti visišką ir veiksmingą sprendimą įtraukti į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą pagrindžiančių faktų, įrodymų ir informacijos faktinio tikslumo kontrolę, kad jis galėtų nuspręsti, ar šis sprendimas paremtas pagrįstais motyvais bei pakankamais įrodymais ir ar buvo padaryta vertinimo klaida.

155 Ieškovas mano, kad priimdama ginčijamą reglamentą Komisija ir vėl rimtai pažeidė Teisingumo Teismo sprendime *Kadi* ir sprendimuose *OMPI*, *PMOI I* ir *PMOI II* aiškiai nustatytas pareigas.

156 Pirma, nepaisant Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* (352 punktas), nei Reglamente Nr. 881/2002, nei ginčijamame reglamente nenumatyta procedūra, pagal kurią jam turėtų būti pateikti įrodymai, kuriais paremtas sprendimas įšaldyti jo turtą, arba pagal kurią jis galėtų pateikti savo pastabas dėl šių įrodymų.

157 Antra, paprastas motyvų santraukos išsiuntimas ieškovui negali pagrįstai būti laikomas tenkinančiu teisingo proceso ir veiksmingos teisminės apsaugos reikalavimus. Motyvų santraukoje yra tam tikrų prieš ieškovą nukreiptų bendro pobūdžio teiginių, kurie nėra pagrįsti, yra neapibrėžti ir netikslūs. Rimti kaltinimai nebuvo paremti jokiais įrodymais. Šiomis aplinkybėmis, ieškovas negali nuginčyti jam pareikštų kaltinimų ir tinkamai pareikšti savo nuomonę. Konkrečiai kalbant:

— motyvų santraukoje nurodoma, kad ieškovas „tenkina“ Jungtinių Tautų „įtraukimo į sąrašus kriterijus“, tačiau nenurodoma, kokius būtent kriterijus (šiuo klausimu žr. Rezoliucijos 1822 (2008) 2 dalį) jis tenkina; todėl ieškovas nežino, ar jis laikomas dalyvavusiu „Al-Qaidos“, Talibano ar kitos grupės veikloje, ją organizavęs ar teikęs jai paramą,

— pagal motyvų santrauką ieškovas buvo svarbus banko, kuriame „tikriausiai vyko susitikimai, per kuriuos buvo rengiamasi išpuoliui prieš amerikiečių įstaigą Saudo Arabijoje“, akcininkas; nepateikiama jokios informacijos, susijusios su aptariamu

išpuoliu, įstaiga, data, realia šių susitikimų trukme, tariamu ryšiu su „Al-Qaida“ arba tariamu ieškovo dalyvavimu jame,

— pagal motyvų santrauką ieškovas skyrė Sh. Ayadi į pareigas *Muwafaq* fonde, o Sh. Ayadi „veikė pagal susitarimą“ su Osama bin LAdenu; nenurodomas nei konkretesnis šių tariamų susitarimų pobūdis, nei priežastys, dėl kurių tariamas ryšys su Sh. Ayadi pagrindžia ieškovo turto įšaldymo palikimą; atrodo, kad Sh. Ayadi ir ieškovas į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą buvo įrašyti dėl jų abiejų tarpusavio santykių; ieškovo nuomone, įtraukti asmenį į minėtą priedą tik dėl jo tariamo ryšio su kitu asmeniu yra nelogiška,

— pagal motyvų santrauką ieškovui „priklausė kelios bendrovės Albanijoje, kurios teikė lėšas ekstremistams ir kurios įdarbino ekstremistus tokiose pareigose, kur jie galėjo kontroliuoti bendrovės lėšas“; nebuvo pateikta informacijos apie bendroves, lėšas, datą, ekstremistus arba tariamą ieškovo ryšį su jais; ieškovas pabrėžia, kad Albanijoje pradėtas jo veiklos tyrimas turėjo būti nutrauktas dėl įkalčių stokos,

— motyvų santraukoje beveik pažodžiui arba labai panašiai pakartojami ir patvirtinami tam tikri užsienio aktyvų kontrolės tarnybos (*Office of Foreign Assets Control* arba OFAC) prie JAV finansų ministerijos siekiant įšaldyti ieškovo turtą JAV pateikti motyvai.

158 Svarbu, kad Komisija ieškovui pateiktų jį kaltinančią informaciją tam, kad jis turėtų galimybę į ją atsakyti ir apginti savo vardą. Ieškovas pažymi, kad jis sėkmingai pasinaudojo kiekviena rimta galimybe pareikšti savo nuomonę ir užginčyti įrodymus. Taip po daugiau nei šešerius metus trukusio išsamaus tyrimo 2007 m. gruodžio mėnesį Šveicarijoje buvo nutrauktas baudžiamasis jo veiklos tyrimas. Panašūs tyrimai Turkijoje ir Albanijoje buvo nutraukti po to, kai buvo įrodyta, kad nėra pagrindo pradėti jo baudžiamojo persekiojimo.

159 Taip pat ieškovas mano, kad informacija, kuria jis remiasi siekdamas save išteisinti, yra labai svarbi, ir Komisija turėjo ne ją ignoruoti, o atskirai išnagrinėti ir priimti motyvuotą sprendimą, ar, atsižvelgiant į šią informaciją, yra įtikinančių įrodymų, pateisinančių jo lėšų įšaldymą. Be to, ieškovas teigia, kad Komisija negali ignoruoti įrodymų motyvuodama tuo, kad baudžiamajame tyrime naudojamai informacijai taikomi „reikalavimai įrodymų srityje skiriasi“. Jo nuomone, įrodymų reikalavimai baudžiamojoje byloje visiškai tinkami tokiai lėšų įšaldymo priemonei, kuri nagrinėjama šioje byloje.

160 Be to, motyvų santrauka neleidžia užtikrinti veiksmingos teisminės apsaugos, nes joje nėra pakankamai informacijos, kuri leistų teismui nustatyti, ar sprendimas palikti jo lėšas įšaldytas yra teisėtas ir pagrįstas nenuginčijamais tariamos esamos arba būsimos jo grėsmės įrodymais, ar jis pagrįstas akivaizdžia vertinimo klaida arba ar nurodytos tikslios faktinės aplinkybės.

161 Trečia, ieškovas tvirtina, kad Komisija klaidingai aiškino ir taikė Teisingumo Teismo sprendimą *Kadi*, nes 2008 m. gruodžio 8 d. rašte konstatavo, kad FATF „III specialiojoje rekomendacijoje dėl terorizmo finansavimo“ yra išdėstyti sprendimui įšaldyti

lėšas taikytini kriterijai, būtent, ar egzistuoja „teisingi motyvai arba pagrindas, leidžiantis įtarti, kad nustatytas asmuo arba organizacija yra teroristai, finansuoja terorizmą arba teroristinę organizaciją“.

162 Ieškovo nuomone, Teisingumo Teismas iš tikrųjų nusprendė, kad Bendrijos institucijos negali įšaldyti lėšų vien todėl, kad mano, jog egzistuoja „pagrįsti motyvai“ ar „pagrįstas pagrindas“, leidžiantis kažką įtarti ar galvoti (ir tuo labiau ne todėl, kad taip mano Jungtinės Tautos), suinteresuotajam asmeniui nepateikiant šių įtarimų ar įsitikinimų paremiančių įrodymų. Vadinasi, Bendrijos institucijos negali pasitenkinti ir naudoti remiantis perdirbta JAV kaltinimų versija Jungtinių Tautų suformuluotų kaltinimų santrauką, o turi pačios pateikti „rimtus ir patikimus įrodymus“, „tikslią informaciją arba <...> bylos duomenis“ ir „tam tikras konkrečias priežastis“, dėl kurių lėšų įšaldymas lieka pateisinamas. Jos taip pat turi leisti suinteresuotajam asmeniui „visiškai susipažinti su informacija“, t. y., su jo turto įšaldymą pateisinančiais faktais ir aplinkybėmis, jį pagrindžiančiais įrodymais ir informacija, ir pakankama informacija, kad galėtų nuspręsti, ar buvo padaryta faktinė klaida. Taip nebuvo padaryta nagrinėjamu atveju net ir po to, kai ieškovas tiesiogiai pateikė prašymą leisti susipažinti su motyvų santraukoje suformuluotus kaltinimus pagrindžiančiais faktais ir įrodymais.

163 Ketvirta, Komisija klaidingai nori pagrįsti savo požiūrį nurodydama, kad lėšų įšaldymo priemonės yra „prevencinės“, o tai, jos nuomone, pateisina atsisakymą atskleisti ieškovui jos sprendimą palikti įšaldytą jo turtą pagrindžiančius įrodymus. Pagal Teisingumo Teismo sprendimą *Kadi* ši priemonė labiau apibūdinama ne kaip prevencinė, o kaip netinkama ir rimta bei rimtai pažeidžianti suinteresuotojo asmens pagrindines teises, kuriam dėl to reikia ne mažesnės, o, atvirkščiai, didesnės procesinės apsaugos. Be kita ko, minėto „III specialiosios rekomendacijos dėl terorizmo

finansavimo“ aiškinamojo rašto 2 punkte pripažįstama, kad rekomenduojamos lėšų įšaldymo priemonės yra ne vien prevencinės, bet ir baudžiamosios.

164 Penkta, vienintelės aplinkybės, kuriomis Teisingumo Teismas numato, kad institucijos gali turėti teisę neatskleisti su šia priemone susijusių įrodymų, yra „imperatyvūs Bendrijos ir jos valstybių narių saugumo arba jų tarptautinių santykių išsaugojimo reikalavimai“, „kurie gali neleisti suinteresuotiesiems asmenims perduoti kai kurios informacijos ir išklausyti dėl jos teikiamus jų paaiškinimus“ (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 342–344 punktai).

165 Nagrinėjamu atveju tokių aplinkybių nėra. Konkrečiai tariant, Komisija nenurodė jokios įtikinamos priežasties, dėl kurios leidimas susipažinti su Prancūzijos nuolatinio atstovo prie Sąjungos laišku ar bet kuriuo kitu kaltinimus ieškovui pagrindžiančiu įrodymu padarytų žalos Sąjungos tarptautiniams santykiams.

166 Komisija atsako, kad vadovaujantis teise būti išklausytam ieškovui per ginčijamo reglamento priėmimo procedūrą buvo suteikta galimybė pateikti savo argumentus. Sankcijų komiteto nuolatiniam Prancūzijos atstovui prie Sąjungos pateikta ir šio Komisijai perduota motyvų santrauka jau kitą dieną po gavimo buvo persiųsta ieškovui ir jo advokatams ir jam taip pat buvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę ir pastabas dėl klausimo esmės. Ieškovas į tai atsakė 2008 m. lapkričio 10 d. raštu. Atidžiai išnagrinėjusi jo pastabas Komisija nusprendė įrašyti jį į Reglamento Nr. 881/2002 I priedą. Šis reglamentas su lydraščiu buvo nusiųstas ieškovui ir jo advokatams.

167 Po to, kai buvo išklausytas per administracinę procedūrą, ieškovas šiuo ieškiniu visiškai galėjo ginčyti ginčijamo reglamento motyvus, vadovaudamasis savo teise į veiksmingą teisminę apsaugą.

168 Dėl teisės į gynybą paisymo Taryba taip pat konstatuoja, kad per ginčijamo reglamento priėmimo procedūrą Komisija ištaisė Teisingumo Teismo sprendime *Kadi* nurodytas procesines spragas, pateikdama ieškovui visą jo kaltę pagrindžiančią informaciją, t. y. vienintelę motyvų santrauką, suteikdama jam galimybę tinkamai pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu ir tinkamai į ją atsižvelgdama.

169 Todėl Taryba mano, kad peržiūrėta procedūra taip pat leidžia Bendrajam Teismui vykdyti savo kontrolės funkciją, todėl taip pat buvo laikytasi ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą.

170 Taryba priduria, kad po Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* Komisijos nagrinėjamu atveju įgyvendintos papildomos procesinės garantijos atitinka pačios Tarybos po Pirmosios instancijos teismo sprendimo *OMPI* įgyvendintas garantijas. Šias garantijas patvirtino Pirmosios instancijos teismas sprendime *PMOI I.* Taryba nepripažįsta jokio fakto ar teisės skirtumo, galinčio pakeisti Bendrojo Teismo išvadą nagrinėjamu atveju.

Bendrojo Teismo vertinimas

171 Turint omenyje „iš principo visišką“ ginčijamo reglamento teisėtumo pagrindinių teisių atžvilgiu kontrolę (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 326 punktas) ir tai, kad šiam reglamentui netaikoma „jurisdikcijos imunitetas“ (Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 327 punktas), iš Komisijos ir Tarybos argumentų ir paaiškinimų, pirmiausia jų pirminių pastabų dėl nagrinėjamu atveju atliktinos teismo kontrolės lygio, akivaizdžiai matyti, kad ieškovo teisės į gynybą buvo „paisyta“ tik formaliai ir regimai, o iš tikrųjų Komisija manė griežtai privalanti laikytis Sankcijų komiteto vertinimų ir todėl niekada negalvojo dėl jų abejoti, atsižvelgdama į ieškovo pastabas.

172 Dėl šio fakto Komisija tinkamai neatsižvelgė į suinteresuotojo asmens pareikštą nuomonę, nepaisydama ginčijamo reglamento 4–6 konstatuojamose dalyse išdėstytų savo teiginių, todėl ieškovui nebuvo suteikta galimybė tinkamai pareikšti savo nuomonę.

173 Be to, pagal Komisijos procedūrą ieškovui pateikus prašymą, jam nebuvo suteikta nė menkiausia galimybė susipažinti su kaltinimus jam pagrindžiančiais įrodymais. Iš tikrųjų suinteresuotojo asmens aiškiai išreikštas prašymas susipažinti su informacija buvo atmestas, neįtvirtinus pusiausvyros tarp jo interesų ir būtinybės apsaugoti aptariamos informacijos konfidencialumą (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 342–344 punktus).

174 Šiomis aplinkybėmis motyvų santraukoje pateiktų kelių informacijos duomenų ir miglotų teiginių, atrodo, akivaizdžiai nepakanka, kad ieškovas galėtų veiksmingai nuginčyti jam pateiktus kaltinimus dėl jo tariamo dalyvavimo teroristinėje veikloje.

175 Kaip akivaizdus, bet ne vienintelis pavyzdys, pateiktinas neparemtas įrodymais ir todėl negalintis būti nuginčytas kaltinimas, kad ieškovas buvo banko Bosnijoje, kuriame „tikriausiai“ vyko susitikimai, per kuriuos buvo rengiamasi išpuoliui prieš amerikiečių įstaigą Saudo Arabijoje, akcininku.

176 Ši išvada atitinka EŽTT išvadą 2009 m. vasario 19 d. Sprendime *A. ir kt. prieš Jungtinę Karalystę* (dar nepaskelbto Teismo praktikos rinkinyje). Šiame sprendime EŽTT priminė, kad, kai apribojama asmens, kuris remiantis pagrįstais motyvais įtariamas padaręs nusikaltimą, laisvė, pagal Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 5 straipsnio 4 dalimi užtikrinamą teisingą procedūrą reikalaujama, jog jam būtų suteikta galimybė tinkamai ginčyti jam pateiktus kaltinimus, o tai reiškia, kad paprastai jam turi būti pateikiami visi įrodymai. EŽTT taip pat priminė apribojimus, kurie gali būti taikomi teisei susipažinti su visais susijusiais įrodymais, kai dėl svarbaus viešojo intereso siekiama, kad jie liktų konfidencialūs, pavyzdžiui, kai siekiama apsaugoti pažeidžiamus liudytojus arba informacijos šaltinius, su sąlyga, kad sulaikytajam paliekama teisė tinkamai ginčyti kaltinimus. Toliau EŽTT vertino kiekvieną ieškovams pateiktą informaciją ir įrodymą atskirai, kad išsiaiškintų, ar jų pakako, kad būtų galima pasinaudoti teise į gynybą, ir tais atvejais, kai nekonfidencialią informaciją sudarė išimtinai vien bendro pobūdžio teiginiai arba kai nacionalinis teismas rėmėsi daugiausiai arba vien slaptais dokumentais, konstatavo, kad buvo pažeista EŽTK 5 straipsnio 4 dalis. Tuo atveju, kai nekonfidencialūs kai kurių pareiškėjų kaltės įrodymai apėmė tikslius kaltinimus, susijusius su, pavyzdžiui, aiškiai nurodytos telekomunikacijos įrangos pirkimu, tam tikru su įvardytais įtariamais teroristais susijusių dokumentų turėjimu ir su susitikimais su šiais tariamais teroristais sutartose vietose nustatytu laiku, EŽTT manė, kad tokie kaltinimai buvo pakankamai išsamūs, kad suinteresuotiesiems asmenims leistų juos tinkamai ginčyti. Atvirkščiai, tuo atveju, kai kai kurie pareiškėjai iš esmės buvo kaltinami rinkę lėšas, skirtas su „Al-Qaida“ susijusioms teroristinėms organizacijoms, ir iš su jais susijusios nekonfidencialios informacijos buvo žinoma, kad į banko sąskaitas buvo patekusios didelės sumos ir kad sukčiaujant pavykdavo surinkti lėšų, tačiau jei ryšį tarp surinktų pinigų ir terorizmo įrodyti turinti informacija nebuvo atskleista pareiškėjams, EŽTT konstatavo, kad iš tikrųjų jie negalėjo ginčyti jiems pareikštų kaltinimų. Be to, vienu atveju,

kai nekonfidencialus įkaltis dėl kai kurių pareiškėjų, iš esmės susijęs su tariamu suinteresuotųjų asmenų priklausymu su „Al-Qaida“ susijusiai radikaliųjų islamistų organizacijai, buvo labai bendro pobūdžio, o juos kaltinanti informacija buvo pateikta iš esmės įslaptintuose dokumentuose, EŽTT konstatavo, kad suinteresuotieji asmenys negalėjo tinkamai ginčyti jiems pareikštų kaltinimų.

177 Taikant tapačius EŽTT nustatytiems kriterijus nagrinėjamu atveju, akivaizdu, kad, atsižvelgiant vien į jam pateiktą motyvų santrauką, ieškovui nebuvo suteikta galimybė tinkamai ginčyti jam pareikštų kaltinimų. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas aiškiai pripažįsta pagrįstomis visas ieškovo pastabas ir argumentus, kurių santrauka pateikta šio sprendimo 156 punkte.

178 Taip pat pažymėtina, kad Komisija nesistengė rimtai nuginčyti ieškovo pateiktų jo kaltės nebuvimo įrodymų tais retais atvejais, kai pareikšti kaltinimai buvo pakankamai tikslūs, kad leistų jam suprasti, kuo yra kaltinamas.

179 Darytina išvada, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas pažeidžiant ieškovo teisę į gynybą.

180 Be kita ko, galimybė ieškovui būti išklausytam Sankcijų komitete vykstant peržiūrėjimo procedūrai, kuria siekiama, kad jis būtų išbrauktas iš šio komiteto sąrašo, akivaizdžiai negali ištaisyti teisės į gynybą pažeidimo (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi 319–325* punktus ir šioje byloje pateiktos generalinio advokato M. Poiares Maduro išvados 51 punktą).

181 Be to, neturėjęs galimybės tinkamai susipažinti su jo kaltę pagrindžiančia informacija ir įrodymais, ir turint omeny Bendrijos teismų jau išaiškintą ryšį tarp teisės į gynybą ir teisės veiksmingai kreiptis į teismą, ieškovas taip pat negalėjo ginti savo teisių šių įrodymų atžvilgiu tinkamomis sąlygomis Bendrijos teismuose, todėl konstatuotinas šios teisės veiksmingai kreiptis į teismą pažeidimas (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi 349* punktą).

182 Taip pat konstatuotina, kad šis pažeidimas nebuvo ištaisytas ir nagrinėjant šį ieškinį. Iš tikrųjų, kadangi Komisija ir ją palaikanti Taryba ir į bylą įstojusios vyriausybės iš esmės manė, kad Bendrijos teismas negali tikrinti jokios informacijos ar įrodymo, jos ir nepateikė jokios informacijos (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 350 punktą). Be to, nors šioje byloje aišku, kad Komisija suprato Teisingumo Teismo sprendimą *Kadi*, konstatuotina, kad ši institucija nepateikė jokios informacijos dėl kaltinimus ieškovui pagrindžiančių įrodymų.

183 Vadinasi, Bendrasis Teismas gali tik pripažinti, kad jis negali patikrinti ginčijamo reglamento teisėtumo, ir taip pat dėl šios priežasties reikia padaryti išvadą, kad šiuo atveju buvo pažeista ir ieškovo pagrindinė teisė veiksmingai kreiptis į teismą (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi 351* punktą).

184 Todėl reikia nuspręsti, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas nepateikiant jokios realios garantijos dėl ieškovą kaltinančios informacijos ir įrodymų suteikimo arba galimybės būti tinkamai ir veiksmingai išklausytam šiuo klausimu; taigi reikia padaryti išvadą, kad šis reglamentas buvo priimtas taikant procedūrą, per kurią buvo pažeista teisė į gynybą, ir taip pat dėl to buvo pažeistas veiksmingos teisminės apsaugos principas (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 52 punktą).

185 Galiausiai, dėl Tarybos argumento, kad nagrinėjamu atveju po Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* Komisijos įgyvendintos papildomos procesinės garantijos atitinka po Sprendimo *OMPI* jos pačios įgyvendintas ir Pirmosios instancijos teismo sprendime *PMOI I* patvirtintas garantijas, pažymėtina, kad juo neatsižvelgiama į žymius procedūros skirtumus tarp nurodytų dviejų Bendrijos lėšų įšaldymo tvarkų.

186 Pagal Bendrijos lėšų įšaldymo tvarką, nagrinėtą bylose, kuriose buvo priimti sprendimai *OMPI* ir *PMOI I*, procedūra vyksta dviem – nacionaliniu ir Bendrijos – lygmenimis (Sprendimo *OMPI* 117 punktas). Pagal šią tvarką teisė į gynybą visų pirma veiksmingai užtikrinama nacionalinėje procedūroje, kur suinteresuotajam asmeniui turi būti leista tinkamai pareikšti savo nuomonę dėl jo atžvilgiu turimų įrodymų (Sprendimo *OMPI* 119 punktas), o tai kontroliuoja nacionaliniai teismai arba, jei reikia, EŽTT (Sprendimo *OMPI* 121 punktas). Būtent šios veiksmingai teismo kontroliuojamos teisės į gynybą garantijos nacionaliniu lygmeniu atleidžia Bendrijos institucijas nuo pareigos numatyti naujas garantijas tam pačiam tikslui Bendrijos lygmeniu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *OMPI* 121–125 punktus).

187 Skirtingai nuo pirmosios tvarkos, šioje byloje nagrinėjama Bendrijos lėšų įšaldymo tvarka, taip pat sudaryta iš dviejų – JTO ir Bendrijos – lygmenų, pasižymi tuo, kad

veiksmingai teismo kontroliuojama teisė į gynybą nėra užtikrinama per procedūrą Sankcijų komitete (žr. šio sprendimo 126 ir 127 punktus). Todėl, priešingai nei buvo nuspręsta Sprendime *OMPI,* darytina išvada, kad Bendrijos institucijos privalo užtikrinti, jog šios garantijos būtų įgyvendintos Bendrijos lygmeniu (taip pat šiuo klausimu žr. byloje, kurioje buvo priimtas Teisingumo Teismo sprendimas *Kadi,* pateiktos generalinio advokato M. Poiares Maduro išvados 54 punktą).

188 Iš viso to, kas nurodyta, išplaukia, kad abi antrojo ieškinio pagrindo dalys, susijusios su teisės į gynybą ir veiksmingos teisminės apsaugos principo pažeidimu, yra pagrįstos (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 353 punktą).

Dėl penktojo (ieškinio) pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu

Šalių argumentai

189 Ieškovas, remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu *Kadi* (283, 284, 355, 358, 360, 362, 369 ir 370 punktai) teigia, kad dėl pažeidimo trukmės jo teisė į nuosavybės apsaugą buvo labiau pažeista ginčijamu reglamentu nei Reglamentu Nr. 881/2002, kuris buvo nagrinėjamas byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas.

190 Jis nurodo, kad šiomis aplinkybėmis ginčijamu reglamentu nustatyti apribojimai nėra pagrįsti, nes jis buvo priimtas neužtikrinus jokių garantijų, kurias Teisingumo Teismas priskiria prie pagrindinių Bendrijos tiesių reikalavimų, ir nepagrįstas įtikinamais įrodymais, o tik paprastais teiginiais.

191 Komisija, remdamasi pirmiausia Teisingumo Teismo sprendimo *Kadi* 355, 366, 369 ir 370 punktais, nurodo, kad šios bylos aplinkybės skiriasi nuo aplinkybių byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas. Viena vertus, laiškuose ieškovui Komisija priminė, kad į Sankcijų komiteto sąrašą įtraukti asmenys turi galimybę tiesiogiai kreiptis į JTO koordinavimo centrą Niujorke, ir nurodė šios tarnybos adresą bei interneto svetainę, kurioje jis galėtų gauti daugiau informacijos. Kita vertus, Komisija ieškovui suteikė galimybę Sąjungos institucijoms pareikšti savo poziciją. Todėl Komisija mano, kad ji teisingai taikė Teisingumo Teismo nustatytas procedūras.

Bendrojo Teismo vertinimas

192 Išnagrinėjus antrąjį pagrindą matyti, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas nepateikiant ieškovui realios garantijos, suteikiančios jam galimybę pateikti savo argumentus kompetentingoms institucijoms, nors jo nuosavybės teisių apribojimas laikytinas žymiu, atsižvelgiant į jo atžvilgiu priimtų ribojančių priemonių bendrą apimtį ir trukmę (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimų *Hassan* 92 punktą ir *Kadi* 369 punktą)

193 Todėl reikia padaryti išvadą, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis Reglamente Nr. 881/2002 numatytų ribojančių priemonių taikymas ieškovui dėl to, kad

ginčijamu reglamentu jis įtrauktas į Reglamento Nr. 881/2002 I priede esantį sąrašą, yra nepateisinamas jo nuosavybės teisės apribojimas (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimų *Hassan* 93 punktą ir *Kadi* 370 punktą).

194 Todėl ieškovo kaltinimai, susiję su proporcingumo principo pažeidimu, tiek, kiek ginčijamu reglamentu jo pagrindinė teisė į nuosavybės apsaugą buvo pažeista, yra pagrįsti (šiuo klausimu žr. Teisingumo Teismo sprendimo *Hassan* 94 punktą).

195 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ginčijamas reglamentas turi būti panaikintas, kiek jis susijęs su ieškovu, ir kitų ieškinio pagrindų nagrinėti nebereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

196 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, ji turi padengti ieškovo išlaidas pagal jo pateiktus reikalavimus.

197 Pagal to paties reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą institucijos ir į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl reikia nurodyti Tarybai, Prancūzijos Respublikai ir Jungtinei Karalystei pačioms padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2008 m. lapkričio 28 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1190/2008, 101-ąjį kartą iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Osama bin Ladenu, „Al-Qaida“ tinklu ir Talibanu, kiek jis susijęs su Yassin Abdullah Kadi.**

2. **Komisija padengia savo ir Y. A. Kadi patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Europos Sąjungos Taryba, Prancūzijos Respublika ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Forwood Moavero Milanesi Schwarcz

Paskelbta 2010 m. rugsėjo 30 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas ir ginčo aplinkybės ..... II - 5183

Jungtinių Tautų Chartija ir EB sutartis ..... II - 5184

Saugumo Tarybos veiksmai kovoje su tarptautiniu terorizmu ..... II - 5186

Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo sprendimai *Kadi* ..... II - 5195

Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo sprendimų *Kadi* pasekmės ..... II - 5199

Procesas ..... II - 5206

Šalių reikalavimai ..... II - 5208

Faktinės aplinkybės ..... II - 5209

Dėl teisės ..... II - 5210

Pirminės pastabos ..... II - 5210

Dėl nagrinėjamu atveju taikytino teismo kontrolės lygio ..... II - 5211

Šalių argumentai ..... II - 5211

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 5221

Dėl antrojo (ieškinio) pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu ..... II - 5236

Šalių argumentai ..... II - 5236

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 5243

Dėl penktojo (ieškinio) pagrindo, susijusio su proporcingumo principo pažeidimu ..... II - 5248

Šalių argumentai ..... II - 5248

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 5249

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 5250